

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. ÉVFOLYAM 29. SZÁM

SZERKESZTI PAPP JENŐ

BUDAPEST, 1942 OKTÓBER 10

FOTO: ANGELO IV., VACI UTCA 24.

PRIMOR CSIKDELNEI DR. INCZE ANTALNE

A „MAGYAR NŐK KÖNYVTÁRA” sorozatában megjelent olcsó könyvek

PAPP JENŐ

Krónikák Könyve

a legutóbbi években elhangzott maradandó értékű rádióbeszédei közül harminchét válogatott krónikát tartalmaz. Ebben az értékös könyvben szerepelnek azok a krónikák, amelyek izóan érdeklik a mai embert s legfőképpen hölgyolvasóinkat, mert majdnem mind róluk szólnak, az ő problémáikkal foglalkoznak. Aktualitásuk el nem évülhet soha, mert az író szelleme ad nekik halhatatlanságot.

MINDEN KRÓNIKA MESSZIRÓL HALLGATVA IS ÉLMÉNY VOLT. OLVASVA: MEGÚJULÓ ÖRÖM.

A KÖNYV BOLTI ÁRA 2 PENGŐ

A LAP ELŐFIZETŐI A BOLTI ÁR HELYETT

1.30 pengőért kapják

EBBEN A RENDKÍVÜLI KEZVEZMÉNYBEN A HAVI ELŐFIZETŐK IS RÉSZESÜLNEK.

Santa María

FARKAS ISTVÁN romantikus történelmi regényében, lapunk népszerű munkatársa, Kolumbusz Kristóf csodálatos felfedező útját írta meg. Megelevenedik előttünk az a hajó és az az út, amelyen Kolumbusz Kristóf elindult Amerika felfedezésére. A középkor utolsó esztendei, a spanyol udvar élete, a matrózok lázadása, az óceánokon való hanyódás és a partraszállás lélekzetelállító eseményei történnek ebben a regényben, olyan művészi íráskészséggel és tudással, hogy a SANTA MARIA-val és az Újvilág felfedezőjével együtt éljük át a világtörténelem e nagy históriáját.

A „MAGYAR NŐK KÖNYVTÁRA”-nak ez a kötete is 1 pengő 30 filléres olcsó áron áll összes előfizetőink rendelkezésére.

Az úriház ábécéje

minden családban nélkülözhetetlen, mert ez a könyv kimerítő útmutatást tartalmaz a társasági, társadalmi szokások, látogatás, vendéglátás, ajándékozás, öltözködés stb. problémái között. Külön fejezetben háziorsósi felvilágosítások tájékoztatják a fiatal anyákat a cseesemő gondozására, táplálására, gyermeknevelésre és sok más tudnivalóra. Elkölauzol a lakásberendezés, pályaválasztás, háztartás és kertészet bonyolult kérdéseiben.

ELŐFIZETŐINKNEK A KÖNYV ÁRA

80 FILLÉR

KORSZERŰ RECEPTKÖNYV

Napjaink követelményeinek és lehetőségeinek megfelelő 600 kütűnő, kipróbált receptet tartalmaz. Gyakorlott háziasszonyok is sok új ötlettel ismerkednek meg a könyv receptjéből és hasznosan kibővíthetik főzési tudásukat. A kevésbé gyakorlott fiatal asszonyok megbecsülhetetlen segédesszközkhöz jutnak.

ELŐFIZETŐINKNEK A KÖNYV ÁRA

80 FILLÉR

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. ÉVFOLYAM 29. SZÁM

BUDAPEST, 1942 OKTÓBER 10

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Postatakaréknévtári csekkzámla: 20.334. Előfizetési ár: egész évre 26.40 pengő, fél évre 13.20 pengő, negyed évre 6.60 pengő, egy óra 2.20 pengő. Egyes szám ára 88 fill.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7, II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42
FŐKIKIADÓHIVATALOK: KOLOZSVAR, KAZINCZY-UTCA 15, DEBRECEN, KONDOR-UTCA 19, SZEGED, BARÓ JÓSIKA-UTCA 4
SZABADKA, PRÁGAI HID-UTCA 62, ÚJVIDEK, JÓKAI-UTCA 31, MISKOLC, GHILLANYI-UTCA 13

SZERKESZTI

PAPP JENŐ

Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre 33 pengő, fél évre 16.50 pengő, negyed évre 8.25 pengő. Amerikában 1 évre 44, fél évre 22 pengő. A lap egy nevezetével rövidebb időtartamra nem rendelhető meg.

Szüreti reményesség

IRTA ISSÁK-GYARMATHY LÁSZLÓ

Az idő munkájában csodálatos harmóniát látok; békében és háborúban is. Amint macskul hiszem azt, hogy minden ember sorában patikomérleg-pontossággal egyformán osztották el a boldogságot, szenvedést, örömeit s bánatot (ezért nem látom mások irigylésének, utánzásának értelmét: csak az önmagunk öszinte élete lehet teljes élet) — éppen úgy meggyőződésem, hogy az idő a pusztulást ugyanolyan mérvű új természélt pótolja. A tavaly gyümölcsstelen almáink ágait az idén ágasbotokkal kellett feltámasztani, mert le akartak törni a legvékonyabb ágakon is ízes csomókban nőtt, gyermekfejnagyságú almáktól. A mai háború pusztítása helyén holnap fűszeres, napfényes életözönt sorjast az idő. A Teremtő soha nem hagyta el még a földet, csak megpróbálta. S aki a megpróbált esztendőben nem diktózta meg kopasz fáiban a teremést, annak a kertje jövőre paradicsommá változhat. Ilyen kerteket láttam az idén vidéken, melyekben a gyümölcsök terhes sűrűjétől szinte állandó homály volt.

Nem lehet jobb semmi, mint ezen a háborús őszön a vidéki lugasokról, fákról és a velük élő emberről beszélni: mert az ő termő nyugalomból vészelt át és újul meg az ország.

Az öreg Varjú víz ki a szőlőhegybe. Elől megy a keskeny úton Varjú Mátvás, vállán átvetve a tarisznya, melyben pintesüveg, néhány új hordódugó és rozsdás pincekulcs koccog. Ehhez a zenéhez még a cizmája kothyan lassú ütemmel. Rengeteget dolgozott a nyáron, benne van a menésében ez a fáradtság. Azonban élvezettel cipeli a fáradtságot, mert most szüretre megy. A szüret is munka, de már másféle. Az októberti szellő és napfény úgy csigát, hogy meg-

szépül a nyár minden izzadásának gondolata. Azonkívül a szőlőhegybe úgy lép be októberben a gazda, mintha ünneplő szobába menne. S ott finomabban beszél Mátvás az asszonyával, Őrszével, a hanója ízében benne játszik az öröm, hogy élni jó, dolgozni érdemes, mert íme bőven csorogja a lugas a hordókba levét. Őrsze érzékeny füllel felfogja az ura hangjának ezt a jelentését. Tudja, hogy a gabonával meghordott magtár és a duzzadásig tele hordók gondolatával milyen jólesik majd a pihenés ezeken a télbe tartó éjszakákon, amelyek, mint minden évben, most is újra egymásnak adják őket magukat. Azt hiszem, az érzelmi életnek abban a kozmikus, eredeti rendjében, ahogy azt az Isten szánta az embernek, csak ők élhetnek, az Őrsék és Mátvások...

A keskeny úton magas bokrok közt haladunk el, hogy néha fejünkig elnyel. -A napfény, az árnyék, a szellő, amely érett őszibarack és kiperéselt szőlőlé cukros szágot vízsi és a bokrokkal, nyárfákkal,ombokkal változó dunántúli táj olyan választatot rendez körülöttünk: csak Pissarro festett még ilyen sűrű ősz.

A kukoricásból nyúl ugrik ki előttünk, öreg Mátvás szemé gyerekesen lobogva örül neki. Selymes fű vezet a pincéig, amely fehér napfoltos homlokával és zsupfedelével már messziről derült mosollyal int reánk. A pincemelletti nagy diófa alá érve, az illat egyszerre mámorító a levegőben. Hátul a prést húzzák nyekeregve s meztelbős lányok a szögletesre kisajított szőlőpogácsát rakják fel magasra a pince fala mellé, ahogy ez párolog a nap tűzében, annak van olyan erős aszúsága. Őrsze néni a diófa alatt terít a lécaszatra, háziszóttos, piros csikkal díszített vászonkendővel.

Nekivekzem és a préshez állok, hogy magam is szorítsam. «Ne engedje kend!» — mondja Őrsze az urának s alighanem azért nem akarja hagyni, mert látja, milyen hiába nyögök a hosszúkarú, nagyoktat húzó legények között: s még szegyenben maradok. De most már én sem engedek és végigcsi-

nálom velük a préselést. «Iszen Pesten nem ezt csinálja az úr» — mondja elnézőben, kedvesen egy barnapiros legény és a szelíd mosolygása közben olyat tasztít a prés rúdján, hogy csaknem földönt valamennyiünket. Nem akarom mondani nekik, hogy Pesten füstös kővéházakban az agyamat szoktam préselni, még megijednének. És nyilván joggal. Mert csak ez a lelket békítő látvány, ezeknek a gyönyörű, vad, fiatal izmoknak a győzelmes játéka a prés, az ideai szőlőtermés, az élet közvetlen, tapintható anyaga földtől. A lányoknak adok igazat, akik a fehér pincefal mellől olyan elfelejtkezett, mély szemmel figyelik a hosszúkarú, vidám legényeket.

A kicsi munka után is irgalmatlan étvágy lép meg. (Istenem, ha így élhetnék, mint ezek itt, magam is ilyen erős és vidám lennék...) A lécaszatl piros-fehér vásznrára sültcsibe kerül, kovászosuborka, diós- és mákospatkó, bor, barack és szőlő. Mátvás csöndes szóval elmondja, hogy ők most — mármint a nép falun — becsületelt, jól élhetnek. A terménynek is rendes ára van, de különösen az állat kel el jó áron és ha gyümölcsből, meggyből, barackból, almából bevitték koscsiderékre valót a városba, jónéhány száz pengővel tértek haza. A faluk ládáiiban gondosan gyűl egy kis pénz. Az éltetés, sőt az adó is kikerül a terményből és annak feleslegéből. Ami gyümölcsből és vászáron állatból kerül, azzal terjeszkedik, építkezik, gyerekeit iskolázza most a parasztember. Persze, nem volt mindig így ez. Nemrég meg két pengőért bohócot csinálhatott a falura került úr a parasztból. Ők azonban nem haragsznak erre az időre sem: megvolt a nyugalom, a csöndes hitük, hogy kivárják a végét. S most is dolgoznak éppen úgy, vagy még erősebben — végre nem hiába.

Aki e vészes, pusztító időben nyugtalanul keresi az ország jövőjét, megüölt erőforrását, hadd fordítsam arcát Varjú Mátvás és hűzénépe felé, a jóillatú, békés és bölcs szüreti tájra, ahol sorsunk gyökerei új erőket mélyednek a magyar földbe.

Este a Mézes-dűlőn

Az öreg Jőfejú János kint ült a tanya előtt. Nézte a csillagokat, melyek úgy ragyogtak az égi mezőn, mint az aranycsírkék. A kollós, a nagyfelű holdvilág vigyázott rájuk. Nőző a fekete dunna alá bűjt tanyákat, melyek csak az orruk hegyét dugták ki az éjszakában. S kihúzta szájból a pipát.

— Nem esik még a dohány se jól olyankor, amikor az embernek halva fekszik a lánya a házbán. — morogta s a gyerekekre pillantott. — Mit csinálnak? Alszanak az ártalannok. Nem tudják még, mi az árvaság.

A három gyerek a lópokrócon feküdt, a földön. Összelelkéztek még álmukban is. A könnyű ott csillogott a szemük sarkában, ahogy az álom rájuk terítette mindent feledtőlő himes subáját.

Az öreg nézte az unokákat. S arra gondolt, hogy ezelőtt két hónappal éppen ezen a szent helyen ült egy reggel, amikor a lánya slyag megérkezett.

— No, hogy akorod, gyermekem? — sietlő ő eléjük.

— Hazajötünk — suttolgta az asszony s intett a gyerekeknek. — Csókoljátok kezet nagyapátoknak.

A három cseppseg az anyjára nézett. Onnan rá, a fehérhajú emberre. Aztán sorban odajárultak eléje. Nagyot csókolta a keze fejére.

— Jőreggelt, nagyapa!

Az asszony pedig a tanya fehér falának támaszkodott. Sírni kezdett.

— Edesapám, nem megyek többet vissza ahhoz az emberhez. Nem szeret már. A keresetét a kocsmába hordja. A kártyát lest, nem a gyerekeit. Ehezmi hagyott már bennünket. Azonfelül minden nap félholtra vert, ha kenyérré valót merlünk kérni.

— Jőfejú János, csak nézte akkor látott szájjal a lányát, akit annyira szeretett. Mi lett abból a piroszposzgas, rózsaaaréú lányból őt esztendő alatt. Valóságos csontváz. Lőtyög rajta az árva szoknya. És hamuszürke a teste színe, mint akiben már nincs élet.

— Hazajöttem meghalni — roskadt le az asszony a fal mellé.

— Csak nézte, bődülten, hirtelen álmosággal a síró asszonyt. Hogy szerelte azt az embert? Azt mondta rá, az a legszebb legény a határban, meg az összes világban. Hiába mondták neki az ismerősök, hogy vigyázz Etel, mert a nagyon szép ember meg nagyon keserves lehet, nem hallgatott az okos szóra. Belelétesült a szerelmbe teljesen a szép legényem, aki úgy elbolondította, mintha csak megváraszta

volna a szemével. Ő is iskolára fogta akkor a lányt. Elmondta neki, hogy kedves, szép lángyermekem, én nem azért nevellek fel becsületben, hogy egy ilyen senkiházi kontyvitéznek adjalak. Ez nem szeret téged. Ez csak a pénzed akarja. De hiába volt minden. A lány a legénynek hitt. Nem neki. És azt kiabálta, hogy a kútba ugrik, ha nem adják Köblös Istvánhoz. Még akkor is a pártját fogta, amikor már kész volt az esküvőre minden és a vőlegény azzal állt elő, hogyha nem adnak neki kétezer pengőt, hát elmege örökre.

— Ő akkor ki akarta zavarni a tanyából a bejárat. De Etel azt sikította, hogyha megteszik vele kétezer pengőért ezt a csúfságot, hát rögtön felakasztja magát.

Igy létesült meg a lakodalom. Aztán a fiatalok elmentek. S alig néhány hét múlva már hozta a szél a hírt, hogy Köblös Pista minden éjtel a kocsmában mulat, meg veri a feleségét.

Etel azt mondta akkoriban, hogy nem igaz egy szó sem az egészről, édesapám, mert nagyon restelle az ügyet. De aztán kiderült a világnak minden. S elérkezett egyszer az a nap is, mikor három gyerekkel, beteg, összezerve, éhesen hazaállított az egyetlen lányra.

Akkor ő bekocsizott a városba. Kihozta az orvost. Iratolt vele orvosságot, porokat, mindent. Áthívatott a szomszédból egy asszonyt, főzni, mosni, sütni, gyerekeket gondozni. Meg is mondta neki az igazságot.

— Vigyázz erre a szerencsétlenre, mert az orvos azt nyilvánította ki, hogy nem éri meg napvilágot a két hónapot!

Ettől kezdve a beteg kint ült mindíg az eperfa alatt. Csirkét evett egész nap, meg orvosságot. Mégse lett jobban. A fiatal orvosnak igazság lett a tudománya. Mire eljött a két hónap, koporsóért zörgött a kocsi ki a tanyából.

Ez mind tegnap létesült meg. A halál is, a koporsó is. Akkor aztán ő behallgatott az istállóba, ahol a lovak, meg a szomorúszemű tehének látták. Kiríta magát egygüttén. Aztán felavatalozta a szomszéd asszonnyal a halottat. S amikor minden kész volt, odahívta az árvaikat.

— Ríjjatok, de csudanagyon ríjjatok — kesergett nekik —, mert most temetitek azt, aki legjobban szeretett benneteket ezen a keserves világban! — A gyerekek sirtak. A kutyák vonítottak. A tehének, lovak dobogtak az istállóban. A halott pengő neztet a vegtlen

magasságok felé s az egyik szemét nyitva tartotta.

— Vár valakit Etel — mondták a halottnézők. — Várja az urat!

— Azt ugyan várhatja! Az a tisztesség nélkül való nem mer idejönni! — felelték mások.

— Jobb is, ha nem jön — suttolgta az egyik asszony az urának.

— És a szép ember, a falú kontyvitéze, asszonyok, lányok bolondította, nem is tudja már ott volt nála a hír, hogy meghalt Etel. De csak nevetelt a hírvőre, hogy jól van. Így jött el lassan a Mézes-dűlőre az este. Ekkor a gyerekekkel meggyújtották a koporsó fejénél a gyertyákat. Elékeltek egy pár szent éneket. Aztán kihúzódtak az ajtó elé. Az öreg pipára gyújtott. A gyerekek meg addig bámulláztak az égen a csillagokat, míg elaludtak. És most alszik minden. A szobában a halott. A küszöbön a gyerekek. Alszik a kukorica, a fű, a rög, a tanya, az egész éjszaka. Csak ő ül kint csendesen virrasztva a ház lábánál. Szél mászikál összezorított foggal a tanya körül. Bujkáló holdvilág bukdácsol a felhőgörgönyök közt. A kutyá se moccan, amikor egy árnyék suhan be a tanyába.

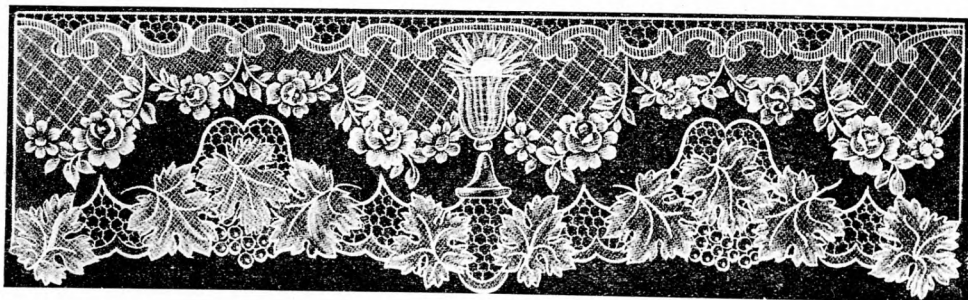
Jőfejú János megismeri a vendéget. Köblös Pista az a vő, aki elzavarta a feleségét, meg a gyerekeit. Meghajolva jön, mintha lopni akarna. Eloson a fal mellett. Mikor őt meglátja, megtorpan. De nem szól. Nem is köszön. Csak bebukik összegörnyedve a konyhába. Ott valami a földre nyomja. Négykézléb mászik a szobába, a halotthoz. És szűköl és tépi a haját. A fejét úgy veri a földhöz, hogy kong az egész ház.

— Kedves feleségem, száradjon el a kezem, amelyikkel ültölte! Némuljon meg a nyelvem, amelyikkel szidtalak! Csak egy szót szőlj még hozzám, kedves Etelkám!

Igy mondja Köblös Pista és rázza az asztal lábát, hogy ugrol rajta a koporsó. De hiába minden. A halott nem felel. Az öreg Jőfejú sem válaszol. Csak arra gondol, hogyha az emberek éleüikben is becsülnék az asszonyokat, nemcsak holtuk után, mennyivel más lenne az élet sora.

Köblös Pista még mindig szolingatja bent a feleségét. Sír, szűköl, vinyog. Óleleti a halottat. Költögeti. Simogatja.

— Addig ölgetted volna, amíg élt — morogja kint az öreg és egy keserveset nyel. Aztán újra előveszi a pipáját. S mig konyói a pipakupakra potyognak, rágyujt. Felé az égre, ahol bandába verődve hallgatnak a felhők. S arra gondol, hogy hej, de más is volt ezelőtt őt esztendő alatt az este a Mézes-dűlőn. Az ajtonál megmozdul az egyik gyerek. S a holdvilág sietve bukdácsol a másik határba a sárgakék felhőgörgönyök közt.

Tüllhímzéses oltárterítő

AZ EGYIK ERŐSEBB

Tavaszi lett volna, de a csillagok másképpen végezték. Az égen még mindig fakó felhőket hajított a szél, ólmos és sűrű volt a levegő, a hegyoldal fázósan hallgatott.

A sávbányatölti villáskücsü utánész szobájában, mint rendszeren, ezuttal is három fért ül. Latorc, a villa tulajdonosa, Keresztés, az örökéke dörögő fiatalember, meg Tornyai, az öreg festő. Nézték kijelű az ablakon, ki a kertibe, amelyet most ázott fel egy fáradt mozgás munkás, meg az útra, amelyen egy bámsz, fázós gyermek állodogált.

Szokásuk szerint hallgattak. A fiatalember, akiben állandóan ellenértés érzések buzogtak, természeté szerint nem állta a csondet, sem a téllenséget s mégiscokta, hogy az öreg festő első kötelekedő szavára rögtön fel, meglehélősen gúnyos hangon most is oduvatele: — Talán megint emlékezték?

Az öreg piktör megrezzent. Ismerte, szerette a fiatalembert. Még sohasem fordult elő vele, hogy megrebbenetle volna a kérdése, most azonban mintha megriadt volna valami a telkében.

Azért mosolyogva tekintett fel. — Miért gúnyolódol folyton? Miért vagy olyan elbizakodott?

A fiatalember szívéen öröm suhant át. Tudta, öreg barátja nyelbe most már rögtön megtoldódik s mint rendszeren, most is ifjúsága egyik vagy másik felejtethetlen emlékének a fölledésével nemítja el, de nem akarta elárulni boldog izgalmat é s kicsinylo hangon felelt:

— Nem gúnyolódol, elbizakodot se vagyok. Csupán a fejemmel gondolkodom. Nem a szívemmel, mint ti tettétek az én koromban. A házigazda megbocsátólag bólintott.

— Hm... — mosolygott.

Az öreg piktör nem válaszolt. A fiatalember keveset várt, akkor nyíltan a festő mellének szegezte a följényes kérdést:

— Nos? Ére nincs tanulságos történeted?

— Van, fiam, van erre is — mondta olyan hangon, mintha egy messi virágszólát volna meg a telkében és abban ziczent volna egy lepergő levél —, el is mesélem, ha meghalljad.

Csőnd támadt. Az öreg piktör elkezdte.

— Akkortájt történt, nyugtalanságomok abban az időszakában, amikor az emberben, anélkül, hogy tudná, mi megy végbe a telkében, először dobban föl a tiltakozás a mulandóság ellen. Innen voltam még a negyvenen, de kétségem, megrendüléseim, megértésem bizonyos dolgokkal szemben, nyilvánvalóvá tette, hogy az a szabad és tiszta feletelenség, amelyel azelőtt az életen csünytem, lassan enged erejéből és heveségből. Mondanom sem kell, ez a titkos belső ernyedés csaknem szilaj, lobogó és szenvedélyes tiltakozást váltott ki bennem. Soha olyan teljesen, utjomon enged és diadalmas megelégedettséggel nem éreztem még, hogy erős vagyok, mint ebben az időben és soha nem keltem fel reggelente boldogabb és győtrőbb türelmetlenséggel, hogy életem leghatalmasabb eseménye a következő órákban történt meg. Csak az életben, a dús, a pompázó, a kábítóan följényes és minden pillanatban megújuló életben hittem.

Ekkor találkoztam vele. En viselés voltam, az életet vittem a szívem alatt, nem a magam életét, hanem a mindenható életet s már a második találkozásunknál megragadtam a kezét:

— Jajjón velem! — rohantam meg azal a mohó és val sárjgetéssel, amelyel belülről feszegeted.

Emberek között voltunk, az egyik barátomnál, itt Budapesten. Tárgyak vetek bennünk

körül, szóval mindenképpen elsiettem. A nyugodt delutánhoz, a zavarlatlan és természetes emberi és földi józansághoz semmiképpen sem illt ez a különös és viharos kitérés.

Az asszony — Máriának hívták — csodálkozva tekintett rám.

— Hova? Hova menjek magával? Közelebb hajoltam hozzá:

— Akárhova, csak innen el. Itt agyonnyomnak ezek a falak.

Elmosolygott. Pillanatig sem gondolt arra, hogy örült vagyok. Nem sértődött meg, nem tiltakozott. Azzal az egyszerűséggel és nyugodtsággal válaszolt, amely izléstelennek és alosonnyulnek tart minden alakoskodást.

— Szeret járkálni? — Nem.

— Hiba. Fölsétálhattunk volna holnap a Rózsasodombra.

A szemébe néztem: — Hol várjám? Pillanatig gondolkodott.

— Jajjón el értem delután három órákor. Másnap felháromkor becsöngettem a lakásába. Nyegedőra múlva odát voltunk Budán. Gyalog mentünk fel a Rózsasodombra, olajos úton, keszes villák között.

Amikor felértünk a dombtetőre, megállott és lematutató a városra:

— Nézz, milyen magasan vagyunk. Vasárnap volt, tavaszi vasárnap delután. A nap még nem tűzött, szelid fénye bátorlatlanul ragyogta be a nedves illatot lehelő földet.

Lent a Duna csillogott, jent, ahol mi állottunk, a rejtbe hasadó mágus csaknem áhítatos csönjé tündöklött minden fázósan, minden rögn, az egész szent burjánzásban, amely betöltötte a mindeséget.

Ez a mélységes és mégis egyhangú csönj, ez a titoknélküli és mégis megfejthetetlen varázslat, ez a nesztelenül áradó megújodás szűzölt róla is. Szőke hajróll, amelyen eüstőre halkult a fény, kék szeméből, melyben ott tükrözött az ég és a föld minden láthatatlan színe, homlokáról, amelyen a nyíló rózsák és tükintok istent deráje illatozott.

Eretek, mint ahogyan én éreztem, hogy egy a természetéttel, friss, akár a juvullat. Testetlen, akár a csillogás, virágzó, akár a fák, hogy az örök tavasz hatalmas parancsa benne egyedül a lélek, mert sem akkor, sem később, hosszú ideig, talán hónapokig nem jutott észébe, hogy bármit is számonkérjen tőlem.

Olyan napokat éltünk át, amilyenekkel egyedül az ifjúság és a szerelem ajándékozhat meg bennünket. Ezt a boldogságot nem felhőzte be semmiféle árnyék, ez a boldogság teljes és tökéletes volt. Üdítő, akár a forrás víze, rohanó, akár a tavaszi ár, meley és ringató, akár az egész nap játszó gyermek éltifáradsága, halártalan, akár a vágó, ebből a boldogságból minden percében új boldogság, új várakozás, új gondolat és új lobogó elhatározás született.

Annál váratlanabban ért, amikor egy napon azzal fogadott, hogy két hétre elutazik.

Megdöbbsentem, amikor elhatározását közölte. — Nos és maga ezt csak úgy mondja? Ez olyan egyszerű? — kényszerítettem, hogy róménzen.

Meglepte a kérdésem. De megjéztet volamit abból, ami engemet egyszerre megdermesztett, mert arra felelt, ami a szavam mögött vergődött.

— El kell utaznom. Végeredményben be kell látnia, két életet élünk. Két külön életet.

Az önállóságára gondolt, a maga külön önállóságára, arra, hogy az akaratá szabad, akár velem van, akár távol tőlem, elhatározásaiban és tetteiben jüggetlen mindentől és mindenkitől, az a bizonyos belső sugallat, amely meghatározza, hogy ki kicsoda, benne éppen olyan szilárdan dolgozik, akár bennem a férfiban.

Máskor is és mást is szerettem már és hozzá voltam szokva, hogy az én akaratom minden más akaratot leigáz, az én akaratomnak, annak a valamennyi életérzésemet egyítő szenvedélyes és hatalmas akaratnak, amely egyedül önmagáért vágott, tüzelt és élt minden ölelésben és minden csökomban, minden más akarat meghódolt, — s részint a rémületől, hogy nincs rója olyan hatalomam, mint magamon, részint hirtelen támadt indulatból, amit a határozottsága lelkemből kiváltott, rászóltam:

— Nem engedem, hogy elutazzék. Rámnézett. Elfordult.

— Mégis elutazom — mondta nyugodtan. Nem utazott el. De ettől kezdve hüvösebbé vált velem szemben. Nem is hüvösebbé. Úgy kezdett velem beszélni, olyan hangon, olyan érvekkel, mintha asszony létere egyenrangúnak tartotta volna magát velem.

Kezdem kizinná magamat. Kezdem szenvedni, megpedig a rám nézve levegőtebb és legkegyetlenebb gyöttrődéssel. Ez az asszony, mondtam magamban, nem a szívvel, hanem az észvel szeret. Ennek az asszonynak nem a szerelem az egész élet, ennek az asszonynak a szerelem az életnek csupán része.

Elkedvetlenedtem. Rámnehezedett, hogy neki van igazam, nem nekem. Jobban, féltőbben, riadtlabban szerettem, mint valaha, de most már celtalan, csaknem beteges kétségék emészteltek. Minden reggel azzal keltem fel, hogy egyetlen modzullattal elsöpöröm magamtól ezeket a kísérleteket, előlről kezdem az egészet, magammal ragadom, beleviszem a lelkesültségembe, nem engedem, hogy gondolkozzék, nem türom, hogy véleménye legyen, enémítom és megfoszom érzéseiket a szabályságtól, amire öntudatomra támaszkodik. — s minden alkalommal azzal a mély és kitlen levertséggel vátam el tőle, hogy vége annak az ellenállhatatlan hűvnek, amely bennem viharozott, nincs többé erőm vele szemben.

Nem volt rabszolgaték s miután én telkem mélyen igazában engedelmességre és alácztra születtem, megfáradtam annak a szlárdságnak és megingathatatlanságnak a súlya alatt,

mai és holnapi műsoraid hallgassza mindenütt a **DIVATCSARNOK** rádión!

Köszönjük a közreműködést!

amivel ő tekintette a dolgokat és az egész életet.

Eszrevette rajtam a változást, megriadt. Újból a régi vidámsággal várt. Gyermekké váltunk újra, magunkhoz öleltük az egész csodálatos nyarat, élvezték a nap melegét, de amikor a kezünk összeért és egymásra tekintettünk, a szívünk egyszerre elszorult, testünket jágó hidegség járta át, lelkiinkben szakadt ránk: hiába, haszontalan, mindez már nem az igazi, mindez már nem a régi. Nem sokkal később szótlanul fogadtok.

Megkérdeztem:

— Szomorú?

— Nem — mondta halkán.

Könny bugyogt ki a szeméből.

— Miért sír?

— Nem sírok.

Zokogás ráta meg, Percig vagy kettőig tartott az egész, akkor letörölte a könnyeit.

— Miért nem szeret már? — nézett erősen a szemembe.

Megszállt a gonosz. Fizetni akartam kínjaimért, szenvedéseimért, azért, mert nem olyan volt mint én, hogy azért szenvedtem vele szemben is, magammal szemben is vereséget, mert halálós nagy szerencsemel szerettem. — s nem feleltem.

Megismételte. Hidegen, követelőn:

— Mondja, csak azt az egyet mondja meg, miért nem szeret már?

Meg akartam ragadni, föl akartam kiáltani, — tehát mégis, mégiscsak úgy szeretsz, ahogyan én téged, az enyém vagy, nyomorult, szenvedő akárcsak én — de nem ezt tettem.

— Nem tudom — mondtam kegyetlenül.

— Szóval nem szeret?

— Már nem.

Elfordult, hátrament, leült, keveset várt, aztán másról kezdett beszélni.

Hozzárohantam, letérdeltem eléje

— Drága, kedves...

Eltolt magától:

— Ne... Ne bánson — mondta iszonyattal.

Atólettem a térdét, csaknem kétségbeesve a hirtelen rámszakadó elviselhetetlen boldogságtól, meg akartam neki magyarázni, hogy csupán a gonosz kísérletnek engedtem az imént, hazudtam, jobban, mohóbban és végzetesebb elszántsággal szerettem, mint azelőtt, de haszontalannak bizonyult minden ríminkodásom, esküim és fenyegetésem, szemébe nem tért többé vissza a régi jény, hamvas arcára a régi pír, ajkára a régi mosoly. Azért még találkoztunk, még sírtam, még megdörögtem a rámnehézedő sötétséget, megáldáskodtam, újból kegyetlenkedtem. — hiába. Aztán egy napon eltűnt. Nem láttam többé.

Az öreg piktor befejezte elbeszélését.

Kint közben felszakadtak az égen a felhők, a lenyugó nap szelid aranyfényét utoljára még széthintette a tájon.

Keveset még maradtak, akkor elköszöntek a házigazdától.

A nap a hegytető mögé bukkott éppen, mikor leérték a házak közé. Szél járt s valahonnan messziről idány hozta a zendülő füvek, kippantó rügyek és fakadó vízcsekké édesen langyos illatát.

A fiatalember mélyet, boldogot lélekzett, aztán odafordult az öreg piktorhoz:

— Mondd, Jani bátyám, mond, szeretted téged az az asszony?

Az öreg festő lehunyta szemét és úgy felelt: — Oh, ha tudnám, hiszen éppen ezt nem tudom. Ezt nem tudom még ma sem. fiam. De áldom meg az emléket is, mert ő ismertette meg az igazi szenvedéssel. Ő lamított meg sírni s ma, még ma is úgy roskadok domba minden este, hogy ő, az ő csodálatos keze törli le a könnyemet.

Hangját elkapta az alkonyi szél. Elkapta és vitte magával a felhők után, amelyek ismeretlen tájak felé teltek.

Ignác Rózsa

KÉT ÁRVA NŐ

Kárpátaljai nyaralásom alatt kirándulásra indultam a Fehér Tisza felső folyása felé. A hófoltos Hoverla hegy tövébe, a vízduzzasztó gáthoz igyekeztem. Úgy hat a sűrű fenyvesben a tajtékzó víztömeg, mintha tengerszem volna. A r.-i állomáson, harminckét fokos melegben, hangos, jókedvű turista sereg ostromolta meg a fülledt autóbust. Az autóbusz órahosszat várakozott. Két utast várt Budapest felől, akik előre jelezték érkezésüket. Már az álló helyeken, a pótüléseken is szorongtak, csak az ő két helyük volt még üres. Mikor a vonat végre berobogott, még mindig sokáig vártunk rájuk. Az autóbusz már türelmetlenül dudált. Derékig fekete gyászfátyolos kalapban, fekete ruhájukon egyforma porköpenyvel, egyetlen kicsiny akatáskával két nő támolygott be a kocsiába. — Anyuka! — szól a fiatalabb és átkarolta a másikat, aki öreg volt, kidolgozott kezű, hajlott hátú. Keskeny alakján elcsúszva a vadonatúj, fényes gyászruha, szürke haja arcába hullt kalapja alól. Nem nézett sehová, nem látott senkit, csak felsírt, szűkülve, szívzsigbasztó hangon:

— Fiam, fiam, édes kicsi fiam!

A turista kedv lekökadt. Döbönt csend, aztán fojtott susogás morajlik át a kocsin.

— A fia, — súgják, — a pilóta fia. Lezuhanat a h...i csúcs felett.

Az autóbusz tarka népével hersegve indul át a fenyvőerdőbe ékelte Tiszabogdány falun, a kanyargó Fehér Tisza partján, fel a hegyek közé. Térdig a vízben, veresre duzzadt mezzilábbal ruszin csákylások halászsák a Fehér Tiszában az elakadt fát. Szemközött boronavontató szekerek jönnek. De nem nézi a tájat senki. A két nőt nézzük le-sütött szemhéjuk alól, szorongva. Rémület ül a szíveken, sírás markolássza a torkot. Eav fehérhajú ruszin utas nagy kék szeméből hang nérekül a könny.

— A harctérre repült, — motyogja maga-

magának az öreg hölgy — s előre roskad. Fátyla egészen behull az arcába.

— Anyuka! — dadogja a lánya, kis kerekarcú húszegyhány éves, fitosorrú. Hivatolnoknó lehet. Az anya nem felel. Sokáig hallgat, aztán megint felsír:

— Pubikám! Édes fiam. Hát itt? Itt...

Kínzó, csendes sírástól nem lehet hallgatni némán. Sírni kellene vele, átkarolni, magunkra vállalni a gyötörelemből. Anyámat látom benne s magamat a lányban, ahogy elindultunk mi is egyszer, árván, fátyolosan, kitaszítottan. Egevdül. Két árva nő. Férfi nélkül. De mi apámat tettemük. Ki tudhatja ezt a kint más, mint aki megélté, milyen az: fiat temetni?... Lassan kopaszodik a kocsi. Nem beszél senki.

És fönt a gátnál a turisták kiszállnak. A lépcsőnél még segítik őket. Soffőr, kalauz, utas őket támogatja, de aztán magukra maradnak. S a végállomás után nekivágnak a hegynek. A katonákat keresik, akik tíz nappal ezelőtt látták a lezuhanó gépet s pár napja megtalálták az elégett gép roncsait s három fiú húsafatait a hegyen. Kétezer méter magasan...

... A szakaszvezető éppen azt bizonygatta, hogy oda fel hiába is indulna két gyenge asszony, mikor utolértük őket. Fért, az más. A gépet vezető, hősi halált zászoló úr opja tegnap nekivágnak a hegynek, de még ő sem érkezett vissza. Mennek is már utána! hogy megtudják, nem érte-e valami baj? Temetni hiába jöttek, mert napokba telik, amíg valami kis ládikóban lehozzák onnan a magasból a roncsokat.

Az anya csak áll, néz. Szót sem ér.

— A fiamat akarom látni!

Nem fogja fel, hogy nincs kit látnia, nem érzi a hegy meredekét. Indul. Erővel tartják vissza. A kislány vérekes szemmel, tieden dadogja:

— Anyuka!

— Hiába, kérem! Asszony azt az utat élve nem járja meg!

S a két árva nő ott marad az őrsön. Ulnek a katonák között, ölükben egy kis kopott akatáska. Nincs velük semmi, se ruha, se ennivaló. Várnak. A kis nővér kötelességtudó Antigone-arcú, egyre görnyedtebben, — egyre halkabban a Mária-kin alatt roskadó anyva...

Most már úgy fogom látni őket sokáig, talán örökké. Mert ma találkoztam először a háborúval, az igazi háborúval. Amit szebben és méltóságtelesebben nem viselhet senki, mint ez a két árva nő, akik egyetlen zokszó nélkül csak sírni és temetni jöttek valahonnan a Nagyalföldről, a Kárpátról alá.

Beszélnem kellett róluk, el kell mondan az egevdülálló asszonyok sorsát, akik mellett nem áll férj, támasz, akik az egyetlen fiút veszítik el. Kell tudni róluk, hogy döbbszent hallgasson el bennünk minden más kicsinyes panasza, hogy egy percre megálljunk a rohanásban, hogy elinduljon bennünk a cselekedet: mellettük állni. Az anya mellett, aki kinnal szült és kinkeservvel, zokszó nélkül temetne, de csak ül, ül, roskatagon, egy kis faház tornácán, néz a messi hegytetőre s Isten rendelését elfogadná, értené, talán vállalná, hiszen asszony, alázatos, Jézust temető Mária lánya... Csak éppen a reitetenes bizonyosság nyugalma nem adatik meg neki. Mert Isteben hinni vakon is lehet. De a halálban, soha.

Oly szépek...

Oly szépek hajfürtjeid, kedvesem,
Mint lágy hullámok an esti napugár,
Mely az aranykán színeit keverí fényvel
S a hegyek ormán fon fényből koronát.

Oly szépek hajfürtjeid, kedvesem,
Mint kelő hold fénye csendes éjszakán;
Amint halványan a letűnt nap tűzében,
A kék égbolton álmodozva jár.

Édes gyönyörrel, amit szép fejedre
A természet dúz kezzel halmozott:
Szépség gyermeke: dal ékesítse most
Lágyan hullámos aranyos fürtjeid.

S óh boldog én, ha őket csak láthatom;
Mert varázsként egy gazdag szép
világot:

lhletet, dalt, örömet jelent nekem
Egyetlen szép hajfürtöd, óh kedvesem.

Édes a bosszú!

HUNYADY SÁNDOR

Szolidaritás a vadakkal

A római Della Concezione templom oltárát Guido Reni legrészebb alkotásainak egyike díszíti. A kép Szent Mihály és az Ördög harcát ábrázolja oly páratlanul élettelen, hogy lélekzete eláll annak, aki megpillantja.

Valaha régen, Reni idejében, Róma legnagyobb szencziója volt ez a kép. Az emberek halkan súgták egymásnak:

— Nézd meg az Ördögöt, nézd meg jól — mert az Ördög vonásaihan felismerték Farnese bíboros arcát.

Ez a Farnese esküdt ellensége volt a festő mecénásának, Barberini érseknek s nagy befolyása lévén Rómában, mindent elkövetett, hogy Reni-ne boldoguljon.

A festő halhatatlan módon bosszuta hát meg magát. Halhatatlanul, mert a Sátán-Farnese képe mindmáig látható a római templomban.

Hasonló bosszút állt Bessière tábornokon, I. Napoleon császár tábornokán, Gros, a festő. Gros az egyiptomi harcok idején ismerkedett meg a generállal. Később Párizsban viszontlították egymást. Bessière azonban úgy tett, mintha nem ismerné meg a festőt. Több se kellett Grosnak. Nagy képen, melyen az ifjú hadvezér Napoleont ábrázolta az egyiptomi hadjárat pestis-betegei közt, megörökítette Bessièreit is. De míg Napoleon részvételt hajolt az egyik beteghez, Bessière gyáván a hátterbe vonul, szájjára zsebkendőt szorítja, hogy meg ne kapja a betegséget. Bessière tajtékzott, mikor a képet meglátta. De hiába! Mindmáig zsebkendősen látható a párizsi Louvre múzeumban.

Josephine császárné ki nem állhatta sógor-nőjét, a tudakos Bonaparte Elizát, aki mindent elkövetelt annak érdekében, hogy Napoleon császár elváljon tőle. Mikor Elizát Lucca hercegnőjévé nevezték ki Napoleon s az új hercegnő első látogatását készült tenni Josephine-nél, a császárné félnap alatt búzakék színűre tapétázta azt a termet, melyben sógor-nőjét készült fogadni, ugyanilyen színű anyaggal húzatta be a terem valamennyi burtorát. Miért? Mert kémi jelentették, hogy Eliza világozöld ruhát fog viselni.

A zöld színnek nincs esküdtbe ellensége a kéknél. A ravasz Josephine tudta ezt. Ez egyszerű női fegyverrel gondoskodott arról, hogy az új hercegnő bemutatkozás teljes kudarcra végződjék.

Mária Terézia gyakran rándult ki férjével a Bécs körüli szőlőkre. Ilyenkor egyszerű fogaton hajlatott, egyszerű ruhát viselt. Azt akarta, ne ismerje fel senki, mikor „Franz”-lal — így becézte férjét, akit kimondhatatlanul szeretett — a kis dombok közt andalgott.

Egy ősi napon, mikor a környék visszahangzott a szüretelők dalától, a királyné kirándult férjével ismét. Rövid séta után letelepdedek a fűbe. Amint üldögélnek, arra jön egy atyafi s az ifjú pár közelébe telepszik. Mária Terézia, aki mindenkiel szóbaáll, beszédebe elegyedt az emberrel is s az hamarosan elmondta, hogy holnap Bécs felé indul. Bonyolult nagy baja van. Ebből bizony csak az uralkodónő húzhatja ki.

— Kegyetek persze nem ismerik — mondta végül a fiatal párnak —, de a mi falunkból többen látták az uralkodónőt. Azt mondják, kövér és csúnya.

Franz és Mária Terézia egymásra néztek, nagyot nevettek s kedélyesen búcsúzták az atyafitól. Az néhány nap múlva megjelent Bécsben, átadta kérvényét a kabinetirodában, ahol azt mondták, jöjjön el két nap múlva. Az ember eljött s nem tudta, hova legyen ijedthet, csodálkozásában, mikor felvezették a császári palota lépcsőjén, egyenesen az uralkodónő lakosztályába. Az egyik te-

remben maga Mária Terézia fogadta. Felnyújtotta a kérvényt és így szólt:

— Kérésre teljesítettem s remélem, most meggyőződik arról, hogy ha Mária Terézia nem is szép s nem is karcsú, a szíve jó.

A bécsi kongresszus idején sok mulatságos dolog történt az osztrák fővárosban. Legmulatságosabb eset a szép grófné, akit gyengéd szájak fűztek az udvari színház hátszerelemeséhez. Ezt a viszonyt életre-halálra titkolta a grófné. Legfőképpen annak titkolta, mikor a kongresszusra összejűltek Bécsben Európa fejedelmei, diplomatái s ő egyik ragyogó estélyről a másikra röpített.

A színész sértette és bosszantotta a nagy titkolódzás. Szerelme özvegyasszony volt. Nem tartozott számadással senkinek. Minek hát a szégyenkezés, bujkálás? ... Legjobban akkor bosszankodott a színész, mikor a grófné estélyt adott maga is és nem hívta meg őt.

Nagyban állt a bál. A zene hangjaira vígan táncolták a contredanseot az urak, a hölgyek, mikor zajos vitára lett figyelmes a vendégsereg. A vita az előcsarnokban folyt egy stentori hangú idegen és a ház személyzete közt.

— Engedjenek be, ha mondom — kiáltott a stentori hang —, fontos dologom van odabent — s a következő pillanatban berohant az ajlón a színész. A ház asszonya sápadtan lépett hozzá.

— Tudtommal ön nem hivatalos erre az estélyre — mondta metsző hangon. — Mit keres hát itt, uram?

— A hálosápkámat — felelt a színész — a grófné belső termei felé tartva ...

Egy amerikai újság pleyka-rovatának vezetője azzal a kéressel fordult egy ismert divat-hölgyhöz, mondja meg, milyen ruhát fog hűga esküvőjén viselni, hadd tájékozta az olvasókat.

A hölgy durván utasította el az újságíró, aki bosszút esküdt. Ezentúl beírta minden valamirevaló társadalmi összejövetel részvevőinek névsorába a hölgy nevét s egy kerek esztendőt át ugyanabban a lila ruhában szerepeltette minden esküvőn, estélyen, keresztelőn, bálon, teán.

Munkácsy Mihály, a nagy magyar festő közkedvelt alakja volt a századvégi Párizs előkelő társadalmának. Egy alkalommal dúsgazdag hölgy hívta meg. Munkácsy tudta, hogy üresfejű, lüha nő, akinél csak a külsőségek jászának szerepet.

— Ha szegény lennék és ismeretlen, nem hívna meg bármilyen zseni lennék — mondogatta barátainak s nem tudni, véletlenül-e, vagy azért, hogy a hölgyet bosszantsa, nem öltött frakkot. Nappali öltözében jelent meg a hölgy estélyen. A háziasszony elsápadt, mikor megpillantotta. Szikrázó szemekkel közeledett felé:

— Mért nem vett frakkot? — szölt Munkácsyhoz szigorúan. — Megvételét akarja kifejezni azzal, hogy nappali öltönyt visel?

Munkácsy egy szót sem felelt. Sarkon fordult, hazament s frakkosan tért vissza. Óriási ezüst táleákon ép ekkor kezdtek a frissítőket kínálgatni az inasok. Munkácsy halat és sárga tartár-mártást vett ki tányérjára s abban a percben, mikor a háziasszony ép rápillantott, fogta a halat és mártásostól magára borította. — Egyél édes frakkom — mondta —, egyél jóétvágygal. Ebbe a házba úgyis téged hívtak meg, nem engem. ... Neked jár hát a vacsora.

Másnap egész Párizs Munkácsy bosszuján nevetett.

Bácskai Magda

Nem tudom, hogyan tetszenek a nyúgas olvasónak az amerikai filmek gyönyörű csillagai? A csodaszép sztárok, akiknek a nevére pénzszacskókkal körülakott mennyország jelenik meg az ember képzeletében. Bevallom, én egy kicsit félek tőlük. Oly túl tökéletesek, hogy ez a mondatföredék jut róluk eszembe: «nem anyától letél, rözsafán termettél!...» Érzek rajtuk valami konzerv-íz, születésüknek és kifejlődésüknek kereskedelmi jellegét.

Lehet, hogy véletlen, de nekem majdnem mindig jobban tetszik a «második nő», aki szegény csak árnyékának van jelen a képen, hogy még jobban kiemelje és aláfesse a Csillag ragyogását. Ez a második nő szemelláthatóan anyától lett és nem rözsafán termett, az ilyesmit jobban szeretem. És sokszor előfordul, hogy jobban tetszik a szobalány, aki a filmen felhúzza tündöklő úrnője lábára a harisnyát, mint maga a Csillag. Néha nem is értem, hogy miért nem ő lett az úrnő és a másik a szobalány. Hiszen egyformák. Talán a szobalány még különb egy pici szabálytalanság, vagy akár hiba miatt, amely emberibb teszi a lényét.

Tudom, nehéz megmagyarázni, amit érzek, de akiben egy kis ellenzékiesség van, bizonyosan megérett, mit akarok dadogni. És ugyanilyen zűrzavaros lelki helyzetben vagyok rendszerint, ha valami egzotikus filmet nézek, amelynek feszültsége az, hogy a fehérbőrű expedíció életveszélybe kerül a bennszülöttek közt.

Miért megy az expedíció a vadak közé? Kincset keresni, vadászni, keresni egy eltűnt nagybácsit vagy valami tudományos kíváncsiság szolgálatában fölbontani egy szent sírt. És mi történik a fennálló film-szabályok szerint? Az, hogy az expedíció fölzigatja jelentésével a tunya és babonás bennszülötteket. Esetleg meg is sértenek tapintatlanságukkal valami tabut. Lélovik és megsűtik a szent tehenet, kiszedik az ősi bálvány kristály szemét... sőtöbbit. Erre azután megkezdődik a harc a felbűzött öslakosság és az idegenek között.

És mi a küzdelem vége? Mindig ugyanaz. Gyűző a kicsiny expedíciós csapat. Néha a saját erejük elég, hogy fölrobbantsák, leéppuskázzák a bennszülött törzset, akár négerekkel, akár arabokkal, vagy indiánokkal van dolguk. Néha megjelenik a vadon fölött a repülőgép. A bozót mindenütt teli van hullákkal, a felgyújtott kunyhók füstölögnek. Az ügy rendben van. Bob, a vidám amerikai fiú elveheti feleségül Maudot, a szintén vidám amerikai leánykát, aki elkísérte az expedíciót és oly bátran viselkedett, hogy bársonvos kacsójával ő is a másvilágra küldött vagy három fekete fickót. Bevallom, hogy mindig aránytalanul tartom a büntetést a szegény bennszülöttek bürsével szemben. Miért oly olcsó az életük? A végén ők is csak emberek. Anyáik szünek, szoptatnak, férfiak vadásznak, hogy legyen mit enni. Hiába iparkodik az eszem, hogy Bob és Maud oldalára csábítson. Az ösztönöm mást parancsol! Az ilyesmi belső álláspont dolga, hogy ki minek érzi magát? Én úgy érzem, hogy nem tartozom az expedícióhoz, hanem bennszülött vagyok, a «vaddakkal» együtt én sem szeretném, ha leszednék szent szobrainkól az ékességeket, kicsűfölnék szokásainkat és eszentül még végigszínálnák velünk mindazt, amit a vidám Bob és a csinos Maud kisded csapata csinált a film bennszülöttjeivel.

FIATALOK ÁLMA

ÍRTA FENDRIK FERENC

1.

Az esőfelhőket néztem a terrazon, mikor anyám kijött hozzám egy levéllel.

— Írtak Klárikék.

— Jönnek? — kérdeztem.

— Igen. Holnapután. Klári is.

Elpirultam és az arcom elé tartottam a levelet.

— Majd Tüskéssel és Csitrirel megyek ki elébük az állomásra. Nem látták még őket befogva.

— Azt hiszem, az időm lesznek itt utoljára — mondta anyám csendesen. Megriadtam. Semmi másra nem gondoltam, csak arra, hogy nem látom többet Klárit.

— Miért utoljára?

— Mert nem bírjuk tovább tartani a bírtokot. El kell adnunk.

— El kell mennünk innen?

— Bemegyünk lakni Egerszegre.

— De magunkkal visszük a lovakat?

— Semmit se. Háromszobás házat veszünk és apu hivatalba jár majd.

Elmegyünk Mohosról, apu hivatalba jár, mint az egészségügyi hivatalnokok, lovaknak is lesznek, kis házbán lakunk, mindez olyan hübe-tellen volt, hogy a valóság csak lassan merült fel valami távoli szürkeségből, de egyre közelebb küszölt felém, a torkomnak. Hogyan lehetne csak három szobának? Hiszen hárman vagyunk! Hol adunk szállást a vendégeknek? Vagy vendégek se jönnek hozzánk soha? Klárikék se? És hol sétálunk, hol tenniszelünk? Húsz lépés hosszú egy egészségügyi kert és zöldéjs és salátá van benne. És apu gyalog jár hivatalba?

— Anyó, ez már biztos? Nem maradhatunk itt? — kérdeztem kétségbeesve.

— Nem hiszem, hogy segíthetne valami rajtunk. Gyere, menjünk be.

2.

Megjöttek Klárikék. Minden évben nálunk szoktak tölteni egy hetet, de két éve már nem volt velük Klári. Kinn volt Lausanne-ban, izlelben és vakációra se hozták haza. Azt akarták, hogy jól megtanuljon franciául. Ez alatt a két év alatt csak annyit tudtam róla, amennyit a szüleimtől hallottam.

— Rém szerettek — mondta ugyanis, mikor elbúcsúztunk egymástól —, de utólag levelet írni. Ne is várd.

Megtartotta szavát.

Dobogó szívvel jártam a sínek mellett az állomáson. Végre jött a pesti vonat. Klári már messziről integetett a tenniszütőjével. Csak egy pirossapkás fejet láttam, de tudtam, hogy nem lehet más.

A nyakamba ugrott, megcsókolta az arcomat és a fülemet is.

— Szervusz. Pali! Örülök, hogy férfiasodol. Beültünk a kocsiá. Az arcomba fujta a szél Klári haját. Mézes illata volt, mint a nársnak. Összeszoruló torokkal magyaráztam Tüskés és Csitri kiválóságait, nyaktartásukat, nyugodt futásukat. Klári pedig beszámolt svájci élményeiről. Többek között kide-

rült, hogy egy dán lány volt a legjobb barát-nője és ebből kifolyólag botrány volt odahaza a francia tudományá miatt.

Ebédre értünk haza. A nap is kisütött és esilogtak az ezüstök az asztalon. Klári anyja kitarja karját a park felé.

— Isteni szép... Itt élni!

Apám odalépett hozzá.

— Egy hétig, Lenke. Vagy egy nyáron. De húsz évig, harminc évig — mondta unoltan. Anyám is közbeszólt.

— Eltompítja az embert ez az egyhangúság. És se villany, se posta, se telefon. Rá akarom venni Imrét, hogy menjünk be lakni Egerszegre. Finom kis város és a társaság is megfelelő.

Apám nevetett.

— A főispán meg be akar vinni a megyéchez. Azt mondja, nem ülhettek reggeltől-estig a kaszinóban. És nagyszerű vadászkompania van együtt.

Klári és a szülei is elleneztek, hogy eladjuk a bírtokot. Erről a témáról folyt a szó ebéd alatt. Asztalbotlás után kimentünk Klárral a halastóhoz.

— Már azért se adjátok el Mohost, mert rém szeretem etetni a halakat. — És süteménydarabokat dobált a vízbe. Majd rámosolygolt. — Új ide, melém. Úgy veszem észre, meg vagy tőlem illetődvé.

Zavartan feleltem:

— Régen voltunk már együtt... aztán nem tudom, mi lett azóta a barátságunkkal... A te szempontodból.

— Nyugodtan szerelmes lehets belém ezután is. — Lehúzott magához és a karomba akasztotta a kezét. — Sokat gondoltam rád. Erikának is meséltem rólad. Ő az a dán lány, aki miatt a szülők dohogtak. Nem tudnám elképzelni, hogy más felesége legyenek. Pedig Erika bátyja folyton ott eszellgett Lausanneban. Rém csinos és gróf és yachtjunk is van.

De megmondtam Erikának, hogy ne haragudjék, külföldi állampolgárhoz nem megyek. Megszorítottam Klári kezét.

— Vagy te leszel a feleségem, vagy elmegyek örökségi után Afrikába vadászni, vagy miszcionáriusnak.

— Az egyáltalán nem lényeges, hogy hat és fél hónappal idősebb vagyok, mint te. Úgy lesz majd, hogy az én koromból két-három évet letagadok és a tídhez hozzáteszem.

Csak szorongani bennem a boldogság; nem merem megmondani Klárinak az igazat, hogy mi lesz Mohossal. Hogyan gondol majd rám, ha Egerszegre lakunk? Kis házbán, ami mellett jobbról is, balról is, ugyanolyan ház lesz? A kertben lehetne csináltatni halastavat, de nem ezüstfenyők vennék körül, hanem a szomszédok kerítéséi.

Kéőbb még jobban győőtört Klári. Kijelentette, hogy ragaszkodik hozzá, hogy Mohoson lakjunk és elmondta, milyen átalakításokat tervez. Leszedeti az ablakokról a vasrácso, a falépcsőket kidobolja, mert nyikorognak, a mostani kis-szalón lesz az ő szobája és a

Szíveddel járok

A holdról ezüst fény pereg

S csodátlató szép keret,

amerre lábam lépeget.

A kicsiny, kopott ablakok

Most fényesek és mind nagyok

S rájuk csipkét agyagot.

Jönnek, jönnek az emberek,

Arcukon mosoly hembereg,

Szüökön béke szendereg.

Szürke kövön kocogok,

A szívemről rá fényt lopok,

A kö dalol, most nem kopog.

Oly bator s boldog a szívem,

Szeretsz. S e keret, úgyhiszem,

Megszínesíti majd az életem.

NAVORA MÁRIA

terrazsra nem üvegajtó nyílik majd, hanem szétlatható üvegfal. Természetesen a tennisz-pálya is rendezesb lesz és a fürdőmedencét is megnagyobbítatja.

— Nem akarsz megcsókolni? — kérdezte mikor az utolsó darab süteményt is bekapta egy hal.

— De, igen.

— Akkor el kell vonulnunk valahová. A szülők elvárják, hogy elbujjunk, ha csókolózni akarunk.

3.

Három nap telt el boldogságban és szenvedésben. Megint ott ültünk Klárral a halastónál.

— Nagy számár vagy te, Pali gyerek — fogzózkodott bele a vállamba. Már az uzsonna alatt észrevettem, hogy fölényesen, nedves-kék szemmel mosolyog rám, ami azt jelentette, hogy készült valamire. — Azt hiszed, nem tudom, miért akarjátok eladni a bírtokot?

Elvörösödtem.

— Megmondtuk.

— Ugyan. Tele vagytok adóssággal.

— Nem igaz!

— Azért vagy nagy számár, hogy emiatt lóg az orrod. Hát nem lesz neked hozományom? Úgy kiolvas százezeret az öregúr, mint a pinty. Intézd el az öregeddel, hogy négy-öt évig még próbálja kihúzni, vagy úgy adja el, hogy az esküvőnk után joga legyen visszavásárolni.

Már most előterjeszhetném ugyan a családnak, hogy hozzád megyek, de anyus migránt kapna, mert te le van a dán fiuval. Enyhítenem kellett valamivel a francia botrányt, hát mesedélutánokat rendeztem róla. Persze, az ősszel ész nélkül küldenek vissza Lausanne-ba.

Lefekvéskor volt csak alkalmam bizalmasan beszélni apuval és anyuval. Bementem a hálószobájukba.

— Nem kell eladnunk a bírtokot, apu se lesz hivatalnok, elvезem feleségül Klárit — haddartam izgalomtól remegő hangon. — Apu megmondja a banknak, hogy négy-öt év múlva mindent kifizetünk Klári hozományából.

Apám fáradt mosollyal bontotta ki nyakendőjét.

— Uriember nem nősil érdekből.

— Nem érdekből nősiltek. Szeretem Klárit.

— Négy-öt év... Gyerekek vagytok — ült anyám a tűkör elé. A sárja ponygolója volt rajta és hosszú, fehér ujjaiával a hajához nyult.

Még mindig emlékszem erre a mozdulatra, de aztán mintha köd ereszkedett volna keze rehenése nyomán az időre, az utolsó mohosi nyárra, boldogságra, szomorúságra. Most már csak alig halhatóan suhognak bennem a nyárfák, ha Mohosra gondolok, azóta már más is hiányzik az életemből, nemcsak Mohos és az ember mindig azt sajnálja legjobban, amit utoljára veszít el.

A Divatcsarnok botort

EGY ÉLETRE VESZI!

Hajó a ZÁTONYON

IRTA FARKAS ISTVÁN

Mikor Chester Merimann, az amerikai ügynök megtudta, hogy Uiginea délkeleti végén, a Rattlensnake (csörgőkigyó) öböl egyetlen maori kocsmájában Abrams kapitány várakozik a hajóra, amely utazni akar, azonnal a parancsnokhoz rohant. — Hová gondol kapitány, — ordította Mr. Merimann. — Olyan hajóval, amelyen Abrams a pilót, nem utazom! Ha valóban szolgálatba fogadja őt, kiszállok az öbölben és kártérítésért pörölk.

A nagy lármára sokan csődültek a fedélzetre. A kapitány megkérdezte a bősziült amerikaiit, hogy mi kifogása van Abrams kapitány ellen, aki elismert a legügyesebb kiképzett hajókalauz, aki úgy ismeri a Torres-átjáró veszedelmes útját, akár a saját tenyerét. Az Ausztrália felső csúcsa, a Cap York és az angol-ugineai déli nyúlványok közötti útszakasz ez, amely tele van milliónyi apró, elbűjt szigettel, zátonnyal... Minden itt átvonuló hajóra különösen képzett kalauzokat vesznek fel, akik azután átvezetik a hajót ezeken a szakaszokon. A parancsnok szelíd kérdésére Mr. Merimann ismét ordítani kezdett.

— Abrams alatt hat hajó süllyedt már el a maga a fedélzetére veteti őt, biztosítom, hogy ez a teknő lesz a hetedik! Kíváncsi jó mulatást a zátonyrafutáshoz, de én nem veszek részt benne. Csomagolok! Az öbölben motorcsónakot kérek. — Merimann ezzel elintéztetnek vélte az ügyet, amerikai pöfeszkelés lépett el a meglepett parancsnok előtt és levonult a dohányszóba. Ott egyenesen egy asztalhoz tartott, amely körül már hárman is ültek. Egy angol tengerésziszt ugrott fel, amikor Merimann hozzájuk lépett. — Üljön le, uram, épp magára vártunk. A kártyákat már osztja Cleason...

Merimann, az amerikai ügynök leült és vizegyes szemeit titokzatosan függesztette a társaira. — Abrams, akit kapitányuk most akart felvenni a torresi útszakaszra, — mondta — készakarva elszüllyesztett hat hajót! — Igen. Magáé a szó, Mr. Merimann. Három pikkem van, — vágott közbe Cleason, egy jóképű angol tiszt. — Igen, — felelte Merimann és játszott. — Tülcitáló, — kiáltott fel, — az összátszma! De mondom, ne utazzanak, ha ez a pilót...

A kártyázók összenéztek és bosszúsan hallgatták el az amerikaiit. Végre is egyikük felállt és bocsánatot kérve kivonult a teremből. Merimann maga elé nézett. A hajó befutott az öbölbe és a motorcsónakba szálló Merimann éppen szembe találkozott Abrams kapitánnyal, aki a lépcsőről lépett a fedélzetre. Magas, szépszáll, sudár ember volt a kapitány, kiegyensúlyozott, határozott jellemű sugárzó kék szemekkel. Amikor Merimannra nézett, az összerázkódott tekintete alatt. Aztán sietve levonult a hajóról és elsisitergett a motorcsónakjával. Abrams ezalatt a kapitányhoz lépett és kezefogott. Majd azonnal a kabinsorok felé indult. Végigment az egyik folyosón és benyitott a 16-os jelzést viselő kabinba. Ott aztán meghökent. Fialat, nagyon szép hölgy üldögélt az ablaknál és szomorúan

nézegetett ki a síma vízre. Felugrott, amikor Abrams szó nélkül belépett. Végignézett a leánnyal és megbiccentette a fejét. — Abrams pilót vagyok. Maga, szép leány, menjen és csomagoljon. Szálljon ki innen. Francis Holben csodálkozva bómolt az ismeretlen férfire. Valami nagyon különösét látthatott rajta, mert a szeme mind tágabbra nyílt. — Maga amerikai vagy angol férfi? — kérdezte és előre félt a választól.

— Angol. Menjen és hagyja el a hajót. Ne kérdezze, hogy miért, saját érdekében. És ne szóljon senkinek. Isten áldja. Abrams kifordult az ajtón és eltűnt. Francis becsukta az ajtót és nekítámaszkodott. — Furcsa ember, — suttozta maga elé.

Gyönyörű nap volt délután és a hajó vigan szelste a hullámokat. Abrams szótlanul állt a kerék mellett, amikor a könyöke mellett érintést érzett.

— Mit gondol, szép marad az időnk? Átjutunk épségben a csatornán? — Francis Holben körülnézett, aztán egészen Abrams mellé állt. Bizalommal nézett fel a férfire, aki összeszorította ajkait. Haragudott a leánnyra, hogy nem fogadta meg tanácsát. Arcán pillanatok alatt milliónyi apró, rokonszenves ránc keletkezett. De észrevette azt is, hogy a leány várakozásteljesen és mosolyogva néz fel rá.

— Vihart kapunk a szorosban. Jobb lett volna, ha lemarad. Nehéz lesz...

Nem fejezte be a mondatot s Francis hiába várta, hogy még valamit mondjon. Ellenben melléjük lépett Cleason, a másodiszt. Szúrós szemekkel meredt a leánnyra és barátágtalanul förmedt rá Abramsra.

— Kedves kapitány, ma éjszaka majd Pelly-t osztom be maga mellé, ügyes kormányos.

Abrams arcán mintha bosszúság suhant volna át. De aztán rámosolygott a leánnyra és szót sem választott. Cleason megint az álldogolást és otthagytta őket. Francis aztán a kabinjába ment. Rettenetesen furcsa érzés kerítette hatalmába. Valahányszor Abrams mellett volt, mindig úgy érezte, hogy nem egy angollal, hanem valami teljesen idegen emberrel vált szót. Aztán rendszeresen járt a hídra, kileste, amikor a kapitány nem volt a közelben és lehetőleg Cleasont is elkerülte. És Abrams mindig csak hallgatott; csak néha vetett furcsa pillantást rá, amiben sok volt a gyöngédség és mintha féltést is kiolvashatót volna belőle...

De aztán eljött az a nap, amikor Abramsnak kettős vigyázattal kellett vezetnie a hajót. Már a zátony-szoros szélén jártak és a pilót egyetlen órára sem engedte át a vezetést más kormányosnak. És amikor elérkezett az éjszaka, teljes erővel kitört a vihar. Abrams vástag kabátjában, mosolyogva állt a hídon, mellette ott izgult Cleason, aki nagygyanakvadásban és Merimann pletykáldokásának alapján egy pillanatra sem mozdult el mellőle azóta, mióta a szoros átjárójához érkeztek. Ha együtt voltak szolgálatban, Cleason mindig belekötött valamilyen ügygyel, de a pilót nem akarta észrevenni az angol szemtelenkedéseit.

— Most benne vagyunk a csapdában, — kiáltott fel az angol, amikor a vihar első szele végigsöpört a tengeren.

— A hajó vezetése rém van bízva, — mondta Abrams és lesújtó tekintetet vetett a tisztre. De az tovább beszélt izgalomban:

— Ha valami baj lesz, önt teszem felelőssé, — kiabálta egyre, míg Abrams egyszerűen megfogta és kitolta az apró üvegaját, majd bezárta azt maga után. Epp ekkor fordult be az egyik kabinsorról Francis. Abrams villámgyorsan kirántotta az ajtót, behúzta a leányt és ledobta egy székre.

— Maradjon nyugodtan és ne féljen. Nem lesz semmi baj.

A hajót nyugtalan hullámok dobálták, a fedélzet teljesen kiürült, csak a kapitány parancsszavai hangzottak néha-néha a vihar üvöltésén túl. Abrams nyugodtan dolgozott a fülkéjében s a széken kuporgó Francis rémületben nem tudta levenni szemét a pilót arcáról, amely erélyt és elszántságot sugárzott most is. Abrams a zátonyok rajzát nézte.

Aztán mintha egyedül lenne, megszólalt és halkán mondogatta:

— Most két fokkal balra... még két fokkal... és még négyet... itt kell lennie... Francis megbabonázva nézte, amint a férfi hirtelen kiegyenesedik, szemét belelőrja az egyre sötétebbé váló levegőbe és a rettenetesen hullámzó tengeren valami után kutat. A leány már semmit sem látott, de a férfi úgy látszik észrevette, amit keresett, mert csodálatos gyorsasággal hatalmas fordítót a keréken, aztán elengedte, felrántotta a fülke ajtaját és megragadva Francis karját, kitalasztotta őt a fülkéből. A leány még fel sem foghatta, mi történt, amikor a redőszakadó vízömeg elsodorta és odaszórtotta a kabinsor falához s mielőtt a korlátlan ledorodhatta volna a vízbe, már két erős kar szorította át; valahová felemelték, egy férfi vizes arca simult az arcához.

— Zátonyra futottunk, vigyázzon, majd segítünk... gyorsan...

Francis csak azt érezte, hogy levágják egy kemény padra, aztán a csónak rácsapódott egy hullám tetejére, hogy a következő pillanatban mérföldes hullámörvénybe zuhanjon... a sötétség már teljesen leszakadt, csak a víztorajok éle villogott éles fehér fénnel és néha a villámlás világította meg a rettenetes küzdelmet.

— Fogja meg azt az evezőt! — ordította fülébe a kapitány és kezébe nyomott egy kurta, karnyi széles lapátot, amit alig tudott a kezébe fogni. — A hajó mindiárt süllyed! Ne törődjön a viharral! Csinálja, amit én!

Francis eszeveszetteen igyekezett azon, hogy egyáltalán észrevegye, Abrams hol van, azt sem tudta, mibe kapaszkodjék, a hullámok vadul dobálták a csónakot, érezni lehetett, hogy a hajó lassan-lassan süllyed... Még a dörgéseket és a tenger üvöltését is túlhangosíták azok a hangos sikolyok és rémült ordítások, amelyeket a hajóról hozott a vihar... A kapitány pedig hatalmas erővel csapkodta a lapáttal a vizet és nagynehezen elég messzire kerültek a hajótól, már amennyire meg lehetett állapítani a hullámzás erejéből.

— Vigyázzon! Kapaszkodjék belém... Francis? Hol van!?

A leány, amint fel próbált állni, orrabukott egy padkában, de estében elkapta valaki és biztonságos érzéssel kapaszkodott egy széles vállba. Aztán elveszítette eszméletét. Amikor kinyitotta szemét, vakító világosság, napfény tűzött a szemébe... Meg akart fordulni, de valamit érzett a teste körül.

Zörgő VASZON és fogalom DEAK F. KELENGYE UCCA 19.

Mikor fel tudta már fogni, amit lát, Abramsot látta, aki szorosan ölébe vette, hátát valamilyen furcsa sziklának volt támaszkodva és — aludt. Azonban megérezhettem valamit, mert fel-pattantak szeméi és mosolyogva nézett le a leányra.

— Hát igen, — ezt mondta Abrams, — fel-tutottunk, a hajó elsüllyedt és mi most egy teljesen puszta zátónyon vagyunk, pár mérföldnyire a legközelebbi lakott helytől. Francis ráérez. Révült szeméi előtt felkold-lott Mr. Merimont, az amerikai nyughatat-onlvérü ember arca és hirtelen odatordult a férfinek, aki közben felállt.

— Kicsoda maga? Mert, hogy nem angol, azt tudom.

— Német vagyok. Walter Hermann, volt német katonatiszt, tengerész. Parancsára. A leány szeméi kerekre nyíltak. Abrams újra felült és beszélni kezdett.

— Valomikor, nem is olyan régen, haditengerész voltam, katoná, de azután megsebesültem, gránátzilinkát kaptam a mellembe. Nem folytathattam a szolgálatomat, ellenben utolsó utamon elfogtam cirkálómmal egy angol tehergőzöst s elfogtam — Abrams kapitányt.

— Micsoda? ... Tehát maga nem ...

— Nem. Abramsot nem küldtem hadifogságba, mert ahhoz képest, hogy angol, nagyon rendes ember volt. És nem szerette a fajtáit. Belátta a tévedéseimet. Egyszóval: Abramsot én vettem szárnyaim alá és az ő segítségemmel jutottam el Uj-Guineára. Itt Abrams meghalt és én az ő irataival, a mint pilót kerültem fel angol hajóra. Hazámok otthon szülőimnél nem tudok imárá, de szülő-gátlalom itt és — meg is tettem. Hat hajót süllyesztettem el, mint angol kapitány és a hajók tonusánya nyolcvanhétezer. És most, ez a heredik...

Francis Holben összekulcsolta a két kezét. — Ezeket miért mesélte nekem? Nem félt, hogy elárulom?... Walter Hermann... Walter... Nem félt, hogy mihelyt parontó érünk, első dolgom lesz mindezeket elmondani az utolsó legelső hatóságok közegeik? Nem félt, hogy... egyszerűen otthagynom...

— Nem, — vágtat közbe Abrams Walter kapitány. — Nem félek mindeztől, különben az utóbbi fenyegetéséltől. Magában más embert ismertem meg, Francis Holben, nem azt az izig-vérig amerikai, vagy angolt, hanem egy gondolkodó teremest, akit... nem tekintek ellenségemnek...

— Hanem?

A leány most felállt és míg karjait összekulcsolta a mellén, lenézett a férfira. Walter Hermann szintén felállt. Megfogta a leány dilát és kényszerítette, hogy a szemébe nézzen.

— Maga más, mint a többi, — ismételte. — És... ha partra érünk... kedves Francis... Ideje lesz, hogy televelyem régi nevemet, de még angol néven kell szerepelnem a partokon... Aztán majd a japánoknál Walter Hermann támad fel ismét és ha hazamegyek, valamit vinni szeretnék magammal Francis. legalább egy ígéretet...

A leány cica mosolygott, amikor megszólalt: — Többet adhatok... Walter. Ha kell, Walter... az anyám német volt!... Elme-gyek magóval, ha kellek... haza...

A többi befelűlladt abba a csókba, amely-lyel a férfi ráborult. És amikor ismét leszállt a nap, a zátónyon a két ember igazotlán kutató a szoros bejárótát... amig megjelent egy hajó... Hatalmas, fehértestű gőzös... Aztán a zátónyon tűz villant fel, fehér sálat lobogtatott a szél és a hajó kereselőmódja éppen a zátónyra világított. A két ember összefonódva állt, a férfi karján még most is lengette a fehértestű a szél, mindaddig, amig messze a zátónyvet megálló hajóról csónakot nem bocsátottak le.

A belső fronton eredményes munkát végez AZ EGYESÜLT NŐI TÁBOR

Az Egyesült Női Tábor Magyar Nőegyesületek Munkaközössége, a magyar sajtó képviselői előtt összefoglaló ismertetést adott eddigi munkásságáról.

Az Egyesült Női Tábor vezetősége részéről jelen volt: *Vitéz Bodorné Czeke Vilma* ügyvezető elnök, *Jakóné Krepuska Zsuzsa* főtitkár, *Dr. Wagner Györgyné* titkár, *Szalay Lászlóné* gazdasági intéző, *Vitéz Dobó Sándorné* a szociális bizottság elnöke, *Dr. Turmezey Lászlóné* szakelőadó, *Vitéz Csathó Bétáné* honvédelmi irányító és még többen a munkatársak közül.

Vitéz Bodorné Czeke Vilma ügyvezető-elnök részletes tájékoztatást adott az Egyesült Női Tábor eddigi működéséről.

— Az egyesület — mondotta — tulajdonképpen még gyerekcipőben jár, mert csak hároméves multra tekinthet vissza. De itt nem a hosszú múlt billent meg a serpenyőt, hanem az eddig végzett munka, a látható eredmények és tények.

Három évvel ezelőtt szólította fel *Vitéz Keresztély Fischer Ferencné*, az Egyesült Női Tábor megalapítója és országos elnöke, a magyar asszonyokat a magyar divát ápolására. Ennek a felszólításnak azonban nem az volt a célja, hogy a magyar népművészetből divatrevüt csináljon, hanem az, hogy a magyar középosztály és a magyar felsőbb rétegek asszonyait figyelmeztesse a nemzeti öntudatra s arra a körülményre, hogy mit kell dolgozni a falusi asszonyoknak, míg elkészül egy ilyen létes, magyaros munka. Ebből az egyszerű elgondolásból indult el a ma már az egész országban érzésrenn szerteágazó szociális tevékenység, amely nemcsak hazánkban, hanem egész Európában ismeretes. Célja: a harcateren küzdő férfiak helyét elfoglaló anyák gyermekeinek gondozása. 1940 tavaszán, a magyar asszonyok kongresszusa adta meg e nehéz munkához az irányt. Ebben az évben már 1100 gyermekotthon működik az országban, ez a szám azonban ma már meghaladja az 1500-at.

Egy-egy ilyen gyermekotthonban egy vezető irányítással mellett, a létszámhoz viszonyítva egy-két ügynevezett dajka foglalkoztatja, gondozza és tartja rendben a gyermekeket. Tíz-tizenkétéves korig jelentkehetnek a gyermekek felvételre, de a nagyobacsok már segídeknek a kisebbek gondozásában. A gyermekek itt teljes ellátást, egészségügyi ellenőrzést, ruházatot kapnak. A budapesti

központ révén az otthonok játékokat, könyveket s egyéb hasznos foglalkoztató eszközöket kapnak sőt, amennyire a körülmények megengedik, egészségügyi felszerelést, gyógy-szerkelet, egészségügyi gyógyszeresomagokat, melyekben a létszükségesebb gyógyszerek vannak.

Felmerül most a kérdés, honnan teremtik elő ezek az önzetlen magyar anyák és asszonyok mindazokat az anyagi eszközöket, melyeket a mai nehéz viszonyok között sok-szor még hatóságok sem tudnak előteremteni? Erre bizony nincsen más felelet, mint a magyar anyák leleményessége, a magyar anyák mindent és mindenkit meghódító könnyei. Az egrí asszonyok méltó leszármazottjai.

A fent említett gyermekotthonok mellett még bentlakásos gyermekotthonok is működnek. Ez azt jelenti, hogy a gyermekeket a szülők már hétfő reggel kisérik az otthonba és vasárnap reggel ott is maradnak. Tekintettel arra, hogy egyes tanácsok sok-sok kilométernyire vannak az iskolától, télen pedig az úttalan utakon a gyermekek képtelenek lennének oktatásra menni, így ezekben a bentlakásos otthonokban tanításban is részesülnek. Vasárnap reggel a szülőnek személyesen kell gyermekéért jönnie, de csak akkor távozhat el onnan, ha az istentisztelet meghallgatta és a hazafias, vallás-erkölségi előadásban résztvett. Hihetetlenül hangzik, de az idén nyáron már nyaralatták, üdültetési és nyaralási cse-rekcióik is voltak.

A budapesti központnak ezt az emberfeletti munkáját nagyon megköszönik a vidéken működő társadalmi, egyházi és kulturális egyesületek, valamint az egyházak. Ezzel azonban még nem elégszünk meg, mert a gyermekotthonon kívül még népeveléssel, vallás-erkölségi oktatással, sebesültek ellátásával, katonavonatok bűncsújtásával s ki tudná hirdetni felsorolni, hogy mi mindennel foglalkoznak ezek az önfeláldozó, magyar asszonyok. Legtöbben a nyári szabadságuk alatt nyakukba vették az erdélyi leheletlen utakat és felkeresték az eldugott falvakban működő otthonokat, hogy a szükséges tanácsokkal ellássák, ami a közlekedési nehézségeket véve alapul, csodálatos teljesítmény. Illyenre csak magyar asszony, magyar anyá képes.

— Készkarva hagyjuk beszámolóink végére — mondotta *Czeke Vilma* elnök — *Dr. Deák Leó* Bácsodgor vármegye és Zombor város főispánját, *Dr. Reök Andor* szabadkai és *Dr. Fernbach Péter* újvidéki főispánokat, akik maradódon írták be nevüket a szociális munka aranykönyvébe, ahol méltán soraközik mögöttük öv. *Dr. Deák Bétáné*, a bácskai női tábor elnöknője.

Meg kell még említeni *Dr. Homonnay Tivadar* főpolgármester, *Scendy Károly* polgármester és *Szebeni József* tanácsnok urak megértő munkáját, akik a legnagyobb szeretettel karolják fel a magyar anyák szívügyét.

Nyugodtan vehetjük napi munkánkat, mert tudjuk, hogy a magyar gyermek, a család s ezen keresztül a nemzet jó kezekben van. Magyar anyák vezetik a magyar gyermeket, „a jövő útja a gyermecken keresztül a családért és a nemzetért” jelszó mellett.

Hős katonáink vitézül állják a csatatereteket, hős asszonyaink pedig fáradhatatlanul küzdek az inség frontján. Így bizalommal nézhetünk a jövőbe és reméljük, hogy a magyar név újra szép lesz.

Október jön...

Október jön. Az esték hűvösebbek, sárgásfioszra színt ölt a nyári ég, szétfoszlanak a Klárák s előtűnnek a Katalinok és a Máriák.

Október jön. Az órák csendesebbek és fényes hátuk belepi a dér, zivatar lesz — a régi Kedves arca az északában hűvös és fehér.

Október jön. A szél beszőr szeméttel s a ködben már csak piros pont a száji, ősz közeleg és hervad a ligettel a világ: ez az elpuhult szarj.

Október jön — s én fannyodok a fákkal, sárgásfioszra színt ölt a nyári ég, szétfoszlottak a Klárák — hol lehetnek a Katalinok és a Máriák?

ORVOS LAJOS

DIVAT

NÁGAY BÉLA
IV., VÁROSHÁZ-UTCA 10
SZALONJÁNAK MODELLJEI

Barna vastag szövetből készült kabát, rejtett gombolással, négy katonazsebbel

Sötétkék délutáni kabát, a zsebek előtt bőven rárcolva, skunksprém kézelőkkel, 6 kék csontgombbal

SPRINGER J. KALAPOK
IV., VÁCI-UTCA 11/B

Fekete d. u. marokénruha, a szoknya eleje bőven

Drapp, bőven szabott, rejtett gombolású

Barna jerseyruha, elől végig egy hólránccal

Geiger-modellek, drapp kabát, széles három hólráncból álló övvel, oszlot-gallérral és kézelőkkel. — Szürke kosztüm prém sálgallérral és kézelőkkel, megkötött övvel

BALÁZS LÁSZLÓNÉ világosszínű szövet-kosztümje kékróka prémgallérral, megkötött övvel

BALÁZS LÁSZLÓNÉ három változatban készített kék-piros sottis, bőrácú szoknyája,

II. változat, kétszettel díszített lumberejckkel

III. változat, piros háromgombos düftin-szövet mellénnyel, fehér selyem ingblózzal

HOLZER
 DIVATHÁZ
 IV., VÁCI-UTCA 24
 KABÁT
 MODELLEI

Drapp szövet-
 kabát, nutria
 újjakkal és nutria
 bubigallérral

Szürke szövetkabi-
 nyolc sajátgombba
 szürke perzsi
 sálgallérral, nagy
 szürke perzsi
 zsebekkel és muffa

KALAPOK: FRANK IRMA
 IV., VÁCI-UTCA 22.

ROMVÁRY GERTRUD világos szürke,
 bőven szabott kabátia.

ROMVÁRY GERTRUD drapp tevé-
 szőr mőkűccsal hálott kabátka

ROMVÁRY GERTRUD acétkék

„A MŰVÉSZ NE JEGYEZZE EL MAGÁT A SZERELEMMELEL!”

— MONDJA AJTAY ANDOR

Ajtay Andor ma olyan népszerű, hogy még a főpróbán közönség közönsége is kitűző tapssal fogadja, amikor a színpadra lép. Az a fajta színész, aki a nézőtör minden rétegéhez szól, mert minden megnyilatkozásában emberi. Elmélyedő művész, komolyan veszi pályáját, hivatásának érzi a színészetet. Az életpén éppen olyan úri, mint a színpadon. Halk, nyugodt, egyenletes, az ügyvezetett bohémágnak nyoma sincs rajta. Hangja a szobában is jólesően cseng-bong, kitérő a modorra, remek a megjelenése, kellemes és értelmes minden szava. Szeme sarkában kedves, huncut mosoly, van valami esibészes báj ebben a nagy darab komoly férfiban. Így szemtelenségbe fiatalabb, mint a színpadon.

Megkerdezem tőle:

— *Milyen a színész élete?*

— A közönség azt hiszi, hogy örökös májális, állandó mulatság, az örönök vegetáló láncolata. Ezzel a naiv elképzeléssel szemben az a valóság, hogy a színész életében több a *hájsza, a robot, az izgalom, mint akármelyik hivatalnokéban. Reggel nyolcokor kelek és tíz órakor frissen és pihent aggyal kell, hogy megjelenjek a próbán. Onnan kettőkor jövök haza és a délután néhány óráját pedig a premierrel kapcsolatos dolgokkal — tanulás, szobás stb. — töltöm. Este negyven órakor megrint a színházban vagyok és nyolcok kezdődik a nagy vizsga, mindennap új, meg új érettségi bizottság előtt. Ez csak a színpadi el foglaltság, de az is megesk, hogy emellett még filmek is, ami azt jelenti, hogy előadás után egész éjjel dolgozom meg.*

— *Férfipályának érzi a színészetet?*

— Ha valaki tehetséges és elhivatott erre a pályára, akkor nincs különbség a férfi meg a nő között. A férfi helyzete nehezebb, mert nincs annyi külső eszköze, mint a nőnek. A szép nő gyakran befolyásolja az igazságokat, az írókat, a remézőket, sőt magát a közönséget is. A férfi csinosaságával meghódíthatja a középiskola nyolc osztályát, de a rajongóknak ez a kis táborra nem módítja elő bol-jogolását. Általában a férfiszínész szemérmesebb, mint a nő, érzését nem egykönnyen viszi piacra.

— *A közönség?*

— Korlátlan joga, hogy elbírálja, ki a jó színész. Véleménye mindig eszadhatalan. Megesk az is, hogy túlzott reklám hatása folytán felkap valakit, de ha az nem érdemli meg, akkor rövidesen el is ejti.

— *Hány éves korában ér el a színész fejlődésének csúcsponjtját?*

— Harmincet-nyegen éves a jellem-színész, amikor művészé érök. A színészi a szenvedés öröle meg, tehát mennél több élmény, megel keményebb élet áll mögötte, annál változatosabb hangon szólal meg.

— *A filmzés.*

— Nem művészet. Rengeteg külső körülményen múlik a színész sikere. Az operatőr, a hangmérnök, a vágó, a vilárossító és meg egy-két közreműködő tükletesen pontos összejátka dönti el a film sorsát. *A rossz színésznőből is sztár csinálnak a technikusok és a jó színész is elbukhatik önkényesen kívül. Amikor a színpadon állök, a közönség szeme fényképez, a közönség tüle a hangmérnök és magamra utaltan kell*

életre keltetem a figurát. Szeretek filmezni, szórakoztat, de ahogyan színpad nélkül nem tudnék élni, úgy a filmről való lemondást elviselném.

— *Hogyan lett színész?*

— Román megszállt területéről szöktem meg, amikor katonasorba kerültem. Ugy volt, hogy a Hangyához kerülök, de ez nem sikerült. Akkor végső elkeseredésemben és gyermekkori ösztönöimtől hajlva jelentkeztem Rákosi Szidnél. A nagyuszony meghallgatott, kifagratott és megtudta, hogy huszonekét éves vagyok, nincs senkim; a fővárosban és nincs miöl tandíj fizetnem. A tanári kar díjmentesnek vett föl és megéltésemet, hónaposbólam három színházban való statisztálással kerestem meg. A zsiniszkola után három évig Szegeden játszottam, majd a Vigszínházba kerültem, ahol most kezdem meg tizenegyetedik szezonomat.

— *A Vigszínházban ötvenéves férfi játszik most, akinek a szerelmét visszautasítja a viruló fiatal lány. — Mi a véleménye erről a problémáról? Elképzelhető-e igazi boldogság ekkora korkülönbséggel?*

— Van olyan férfi, aki annyira elmerült a tudományban, a könyvek tengerében, hogy nem volt ideje ahhoz, hogy észrevegye a nőt. Szerzetesi életet élt, szinte jégre tette fiatalágát, ahogy Móra mondja. Amikor egy kiesit föllelezkik, akkor mégis csak felfedezi a nőt. Legtöbbször későn már. A nő bizonyos könnyelműséggel és elszántsággal vállalhatja az ilyen házasságot, amely előbb-utóbb katasztrófához vezet. Az a fiatal lány, aki idealizmusból és tekintélytiszteléstől rajong a nálánál jóval idősebb férfiert, a fellángolás első idejében azt hiszi, hogy komolyan szerelmese. Amikor rájön arra, hogy tevedett, akkor boldogtalan már. Ha a nő hűségesen megmaradna az ilyenfajta házasságban, akkor a férfi boldog lenne még akkor is, ha emléktét, kacagását örzi csak a feleségének.

— *Milyen az a bíles férfi-rezignáció, amely ebben a darabban is szerepel?*

— *Az okos ember életében ösztinte. A férfi érettkorában már nemcsak tüköni tudja, hanem el is fojja keserűségét. Elterelő figyelmet a témáról, fokozottabban él munkájának és emlékeinek. De az a meggyőződés, hogy általában a nő sokkal hamarabb teszi túl magát minden szerelmi csatódáson, mint a férfi.*

— *Megelőgedett?*

— Fatalista vagyok és hálás mindenért. amit az étlettől kaptam. De megelőgedett nem vagyok, mert ha az lennék, megszűnne művészi fejlődésem minden lehetősége. Szigorú önkritikámmal és objektív tássommal a dícserelekből is leszűrom az igazságot. Mindig pesszimista voltam és ezért mindig jobb dolgok értek, mint amire számítottam. A pesszimista szerencsétlen ségében is szerencsésebbnek látom az optimistánál, mert kevesebb csalódás éri.

— *Milyen a magánélete?*

— Polgári. Szük körben mozog, főként kolégák társaságában zajlik le. Szeretek olvasni és szerelm otthonomat. Nyilvános helyre nem szívesen járok, nem mulatok. *Hölygtársaságban' alig látok, egyedül élek. Megmondom ösztinte: érzelmi életem hat év óta semmiféle esemény nem zavarta meg.*

— *Ezek után mi a véleménye a szerelemről?*

— *Az a rossz, amely elkerülhetetlen minden ember életében.*

— *Miért ez a keserű megjegyzés?*

— Vigyázok magamra, mert amikor szerelmes vagyok, túlságosan koncentrálnom magamra erre az érzésre. Ilyenkor felemlerem vagyok csak a színpadon. A művész ne jegyezze el magát a szerelemmel. Menél magányosabban él, annál terméke-nyebb. Nem oszthatja meg magát a művészet és a szerelem között. Számára az élmény csak addig fontos, amíg megtalálta annak művészi kifejezését. Amikor a gépezet megindult már, akkor a szerelem hátrálatja, akadályozza csak. Amikor az ember szerelmes, akkor mindezt nem látja ilyen tisztán, csak később ébred rá arra, hogy a nagy érzés kerékkötő.

— *Vagyis mit lát boldogságnak?*

— Békét a földön. Kiegyensúlyozott embereket magunk körül, gondoktól mentes arcaikat, rendes kereseti lehetőségeket, sok munkát és rengeteg napfényt. Egészséget és zavartalan életet... És mit szólnak ehhez a nőkt?

KALAND

*Bármul az olkny, halkul az utca,
Koppán a járda, surran a lány,
Gyűntak a fények, nyúlnak az árnyak,
Mind csupa rejtey, mennyi talány!*

*Köndul az óra... jó a legény is,
Szíve verése most mire lép,
Cinkos a hársfa, fekete árnya
Fekete éjnél még feketébb.*

*Fenn a fa ágán, szél matat árván,
Ujja nyomdában reszkel a lomb,
Fédnek az ágak, égneek a vágjak,
Két remegő kéz egybe szoróng.*

*Eden az éjben. Két szemé ében,
Most, hogy a pártját nézi a lány,
Árc a szépség sédületében
Távoli csillog, oly halovány.*

*...Óriz a hársfa. Mint a madárka:
Félve-riadtan rebben a csók.
Szel-muszikus fenn lágyabba fogja
Lombhegyedűjén most a vonót.*

Szalkai Miklós

A korszerű ruházkodás

Talán nem is illik — a mostani nehéz időkben ruhákról írni, öltözködéssel foglalkozni. Az öncélúvá vált esztelen „rongyolás”, az új színek, divatos formák minden áron hajszolása bizony kiment a divatból. Senki sem törődik azzal, hogy ezt a fazónt már két hónapja láttam a Cunci nénin, ez a kabát meg pláne tavalyi modell. Ilyen gond ma nincs. Azok az asszonyok, akik fél délelőttöket töltötték el egy bizonyos szín, egy elérhetetlen anyag felkutatásával, akik kötötték az ebet a karóhoz, hogy nekik pedig pont olyan és csakis olyan kell, mint amilyet ők elképzelték... hát ezek az asszonyok máról-holnapra eltűntek. Az eszeveszett ruházkodáson, a társadalmi sikerek ruha útján való hajszolásán, a minden áron való rongyoláson kifogott az Idő. Maradt a ruházkodás, amely már kötelesség.

Mert az asszony kötelességét teljesíti akkor, ha harmóniát, nyugalmat, percnyi szépséget lop be fenyegető és komor világunkba. Ősi asszonyi hivatását teljesíti, ha megnyugszik a szeme annak, aki ránéz. Derűsnek lenni, csinosnak, ápoltnak — bármilyen sokba is kerül ez az ápoltság, akárhonnán lopja hozzá a perceket — ma még inkább hivatása a nőnek. A zavarban, a szürke fémhályban lappangó rémeket kelti életre az az asszony, akiről az sugárzik, hogy ei, nekem úgyis minden mindegy, hagyjátok nekében, nem törődöm semmivel, vonszalom az igát, de magammal már nem törődöm... Hagyjuk meg az asszonyoknak a perc örömeit — és azt, hogy örömet sugározhassanak szét, hogy csinosak, ápoltnak legyenek.

Az időszzerű ruha most az, ami praktikus és csinos. Nincsenek merész vonalak, túlszűfolt díszítések. Az anyag a lehető legjobb, a rendelkezésünkre álló pénzből a legfinomabb, meleg gyapjúhalmi, félselyem, amely nem gyűrődik. Olvasmi, ami esetleg évekig, változtatás nélkül viselhető. A magyar szabóművészet fejlett ízlésén kívül nagy része van ebben a kialakult divatformában az asszonyi találmányoknak. Az ősi ruhabetűmátóknak, ahol a szabószakma legjobbitól vonultak fel, csupa ilyen nagyon egyszerű, nemes anyagból készült ruhát láttunk.

Az átmeneti és télikabátok most kell gondolni. Miután egy kabát alaposan megterheli a költségvetést, sokan hajlamosak arra, hogy a kabátpénzből valamit lecsipjenek. Ugyis annyiba kerül — hátha mégis meg lehetne takarítani ötven pengőt... Alaposan ráfizet az ember. Kabátot négy-öt évig egyfolytában kell viselni tudni, rossz kabát és ügyetlen asszony az, akinek a kabátja harmadik évben már átalakításra szorul.

Négy nagy katonazseb díszíti azt a vastag és puha szövettel készített kabátot, melyet soványnak, kövérnek egyformán jósvélve ajánlhatok. Színe elmosódott, semleges. Drapp, középbarna, szürke, zöldesszürke. Feketéből, sötétikéből nem jó. Praktikus az

a drapp egyenes kabát is, melyet az ősi kabátok királyává lehetne koronázni. Újszerűen prémezett a harmadik oldalon a szürke télikabát, melynek a gombját is szürke perzsával vonták be. A gallér, a zseb, a nagy muff biztosítja az embert, hogy nem fog fázni benne. Akinek nincs péncze perzsára, készítesse más szőrméből. Egy öreg bunda-maradék jó részeit is fel lehet használni hozzá. Nagyon dekoratív az egész. Hasonlóképpen, elhasznált szilbunda feltámadását jelenti az a modell, ahol az ujjak és a gallér készülnek préméből. Egészen újszerű, de jó meleg! Fekete kabátunk is meg lehet csináltatni, de még csinosabb, ha világosszürke a szövete és csak a prémezése fekete. Senki sem fogja a hat éves szilbundát megsejteni benne...

Kislánynak-nagylánynak, mindenkinek egyformán, aki csak hatvanöt kilónál alul van, alkalmas ez a sötét szoknyás, lumberjackos együttes. Aki fél, hogy a sötét erősít, vagy nagyon feltűnőnek tartja — én a sajtó részéről szintén jobban szeretem a sötétet a kislánynak — az csináltassa meg bármilyen egyszínű szövettel. Végzetlenek a lehetőségei ennek a ruhának... A rongyozsákból, a nyári ruhák közül, feltétlenül kihúzhatunk egy mellénynek vagy blúzunk valót. Jó az összedítlítés például: barna szoknya, a lumberjack, hosszú zöld mellény, fehér vagy sárga blúz, de középkék és piros is szép barnához. Úgyiszent lehet piros mellényt és barna vagy drapp blúzt viselni hozzá. Akinek van egy régi mintás nyak-kendőselem vagy krepedesin ruhája, feltétlenül csináltasson egy jó kis ingblúzt belőle. Mert ha a nyári ruha kiszolgált, még remek blúzt varázsolhat belőle egy ügyes kis házivarrónő keze. Gondoljunk tehát nagyobb figyelemmel használhatatlannak ítélt nyári ruháinkra — öszszel...

Izsóky Margit

DALVETÉS

Felszántom a barna magyar ugarot,
vetek bele bibórszínű új dalt;
vetek bele tarka délibábót
s meghódítom véle a világot.

Bekopogok minden emberszívbe,
puha szóval, simogató rímmel
átölelek minden ember-festvért
s meglátjátok, dalom csodát mivel.

A sírónak letörölöm könnyét,
vizet viszek minden szivesedőnek
s dalaim a barna ugarból majd
egészen a csillagokig önék.

Kunszentmártoni Malnár István

Nem is olyan régen még megbotránkoltatták volna az embereket. Ma már senki sem ütözik meg azon, ha egy társaságbeli hölgy délután megszokott bridzs-, vagy rómi-partijára siet.

Az elmúlt években a nők lassan mindinkább átvették a férfiak szokásait és így a kártya sem „férfias” szórakozás többé. A brige-szalokban egyre több és több kipi-rult arcú nőt látni, amint izgatottan mýeled el lapjaiban.

De az örök nő természet még a kártya-asztal mellett sem tagadja meg magát. Még a legérdekesebb játék közben, még a legizgalmasabb pillanatban is kibújik a kártyázó, modern hölgyből az örök Eva. Leteszi lapját, hogy tükrében ellenőrizze, vajjon „kikészítse” nem vagy-e kívánni valót hátra, vajjon nem szorul-e egy kis lefrissítésre!

Elvész a püderdobozát, egy-két simítás... és újra kezdődhet a játék, — de szinte ugyanabban a pillanatban a másik három „küzdőfél” is mintegy vezényszóra, szinte egyszerre nyul a püderpamacs, a rúzs után.

A kártyák elárvultan pihennek az asztalon, feledve a legizgalmasabb „robber” — és megkeddődik az örök, a legérdekesebb téma, rúzsokról, krémekről, püderkekről... és természetesen a Hormocitil püderéről!

A Homocitil püderrel, mely a nők körében ma már szinte hihetetlenül rövid idő alatt a legnagyobb népszerűsége tett szert.

Nem véletlen ez, hiszen a különleges és páratlan hatású készítmény még a legnehezebb problémákat, a szárazbőrű nők püder-problémáját is megoldotta. A Hormocitil B. krém tökéletesen bevált hatóanyagait tartalmazza és így állandó használat mellett sem szárítja az arcbőrt. Különleges összetételénél fogva pedig még a legszárabb arcról sem pereg le, egész nap kitűnően tapad. Nem tömi el és nem tágítja a pórusaikat és ezáltal nem okoz mitesszereket, vagy pattanásokat.

Lehellekkönyvű összetételénél fogva szinte láthatatlanul fedi az arcbőrt és így sohasem kelti a kikészítettség kiábrándító látszatát. Szébnél-szebb, művészi árnyalatokból összehajlított, gazdag színskálája pedig minden nőnek lehetővé teszi, hogy az egynégyével legjobban harmonizáló színhatást érhesse el.

Asszonyom, használjon tehát Ön is Hormocitil püder, mely a szépség és a siker biztos záloga!

Az akácfa szerelmese

TESSEDIK SÁMUEL EMLÉKÉRE

Vajjon ki ne emlékezne még arra a kedves régi kis magyar nőtára, amely vitágábrórik vértátrán keresztül, elpusztult éleket, szétfoglott boldogságok, elmúlt évek távolágán át is visszacsendül szívébe. A régi kis nőtára, melybe a régi ifjúság anniszor sirta bele boldog vagy boldogtalan szerelmét, mi-

Tessedik Sámuel szobra, Szarvason

dőn valamelyik mosolygó szőke vagy barna kislány ablaka alatt hazutata a cigánnyal hal- kon, csendesen:

„Gyere velem akáclobom falumba, oda vár- lak két ölelő karomba...”
Akkor csak éreztünk, — csak gyöngyörkdünk nem gondolkodtunk fejlett. Azt hittük, hogy az mindig is így volt, hogy ha kívülről a május vitágpompája, nyíló firtók fehér tavaszi fáj- tógömba borultak a fák és az akác édes, bő- dítő parásillata a lelkebe áradt. Nem tud- tuk, hogy életünk romantikájának ezt a bü- vos fehér hangulatát Tessedik Sámuelnek köszönhetjük, a költői felki szarvasi lelképí- zőrnak. Az ő ajándéka volt, az ő elgondolása, hogy az akác fehér atomvirágait messze ide- genből felhozta nekünk.

Itt áll ma is hátszögben kertjében egy re- kényborította hazámás régi törzs, az első akácfa, amelyet ő ültetett valamikor régen,

talán már több mint százötven esztendővel ez- előtt.
Cselekvő, alkotó élete azóta már rég elpor- lada pihen csendesen a szarvasi kis temető földjében, a régi akác is pusztulva korhad a körülötte repkény alatt.

De az élet megújuló diadala fiatal akác- fák özönével borította el kis városunk utcáit, az egész magyar Alföld városait, falvait s a kis tanyák csendes táját, ahol forró nyári nap delében ily jól esik a járadt vándornak az akáclobok hűvös árnyékában meghígnant. S Tessedik Sámuel, akit kortársai elgyeseno- ltak kétkezől vagy irtóg indulatul akadá- lyozva munkájában, — akit fel nem ismert kora s akiről oly soká megfélekedett a kö- vetkező nemzedék, — Tessedik Sámuel meg- értettük.

Nemcsak mi asszonyok, kik elmélázó szívvel emlékezzünk vitágajándékaira, — hanem a férfiak is.

S nem csak azok a kérges kezű földművelők ádják háts szívvel emléket, akik kemény erő- vel, hulló verejtékekkel túrják a rögöt, hanem hivatalos vezetőségünk is elismeri. A földmü- velésügyi minisztérium, az Országos Mezőgaz- dasági Kamara, az Országos Gazdasági Egye- sület, a Magyar Tudományok Akadémia, a gaz- dasági intézetek és egész mezőgazdasági kultú- ránk irányítói mind tisztelettel hajlanak meg- előtte.

Mint ahogy a születésének kétszázadik évfor- dulója alkalmából felállított szobor telepé- zési ünnepségén Czettler Jenő, a kiváló nem- zetszolgálatos ünnepi beszédében hódolatát fe- jezte ki Tessedik Sámuelnek korát megelőző kétségességi és érdemei előtt, melyekkel új alapokra fektette a török-tatár által felélt magyar föld gazdasági életét.

A hatalmas szobor, melyet sok évtizedes te- vékenységének régi városában, Szarvason emeltek, Keniczky Hugó műve. Úgy elevenít- tette élénk Tessedik emléket, mint ahogy föld- dünk felvirágzásáért küzdött, egyik kezét az éke szarván nyugtatva, másik karján pedig meghonosított növényeivel.

Az egész ország őszinte kegyelettel emléke- zett cselekvő életének dús eredményeire. A viláig első mezőgazdasági és ipari iskolájának, valamint kísérleti telepének felállítása, — az Alföld homokos talajának megkötése az akác- fák által, — a cukorrépa és lucerna megho- nosítása, — a meszes talajok megjavításának korszakos munkája s mindezek mellett so- cialis elgondolásai: — a szegények megsegí- tése, a cigánykérdés megoldása, a túlzottság megszerzése, az öntözésügy felkarolása, a Tisza—Körös csatorna eszméje és sok más kiváló irányezése mind az ő érdemei- ként maradtak reánk.

A szobor talpazatát elvártató vitáögzőnben ragyogó színek hirdették a hála kegyeletét. Pompás virágok, bűszkén zöldelt babérlene- kel — és köztöltött egy szerény kis koszorú akácából, melynek első fáját Tessedik Sá- muel ültette földünkbe, — s melynek lomb- jából a halás utókor koszorút font a nagy Magvető emlékének....

VITÉZ PRAZNGCZY BELÁNE

C SALÁDI KÖR

KÖNYVEK. — *Vitéz Bodorné Czeke Vilma*, a kitűnő íróné és az Egyesült Női Tábor ügy- vezető előke. *A bánya apródja* címen meg- rózó erejű, szívesz szőlő és szívet nemestő gyermekregény írt, amelyet minden magyar gyermeknek el kell olvasnia. Külön kiemeljük a írónő bravúros meszőesztés és pompás stílusát, amely maradóató értéke ennek a regénynek és megmutatja a magyar gyermek- irodalom továbbfejődésének útját. — *Nyári Gyermekolthozok Kézikönyve* címen, második kiadásban jelent meg az Egyesült Női Tábor célkilűzését, programját és működését feltáró hatalmas munka *Dr. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc* előszavával. Ez a könyv a napköz- jü jellegű nyári gyermekolthozok szervezőinek és vezetőinek gyakorlati kézikönyvül szolgál, de figyelmébe ajánljuk minden szülőnek, aki gyermeke helyes fejlődését a szívén viseli. — *Salazar* címen jelent meg *Pajzs Elenor* érde- kes és tanulságos könyve, amely megjelenti- erővel állítja az olvasó elé Portugália leg- nagyobb államférfiát, aki egyszerű paraszti sorból emelkedett fel az állami élet legmag- sabb polcára. Nem csupán az érdekes, amit az író, nagy felkészültséggel és a tárgykör teljes ismeretében Portuáljáról és Salazarról mond, hanem külön értéke a könyvnek a kitűnő író színes, eleven és lebilincselő elő- adási módja.

A NÖK oly sokat állanak a tükör előtt és mélyesen ismerik önmagukat. Az a nő, aki tudatosan ápolja szépségét, csak *Hermochth „B”* krémet használ, mely ma a legnagyobb arcbrózi hölgyek közt is a tényleg több népszerűségnek örvend.

HIMEN-HÍREK. *Szerdahelyi Tibor* plg. isk. tanár a budapesti Boldog Margittól templomban oltárhoz vezette *Cseh Proška* oml. tanítónőt. — *Szegedy Ilonka* (Szerencs) és *Pinczés Imre* (Debrecen) a szerencsi re. templomban ház- ságot kötöit. — *Paezulyák Irma* és *Ponka Gyula* gyegyesek, Keszthely. — *Kardos Margit* eljegyezte *Dr. Csinyák Gábor*, Kispést. — *Mi- narik Margit Gyöngyi* Kispést és *Vidra Tibor* szegyszárvezető. Nagyföldcsen, Kispessten ház- ságságot kötöit.

UJ KISMAGYAROK. — *Dr. Major László* szenttamási közs. orvos és nejeinek, *Stuprich Babának* lidőki Mária kislányuk született. *Keresztiszülők: Stuprich Csibi* és Major Gyula gyógyszerész. — *Geszte Aurél* és nejeinek, *Melgyesy Mártának*, Budaörs-Kamaraerdő, Csaba kistűk mellé Aurél László kislányk szü- letett. — *Jakob Albert* szőtv. közelem, fel- ügyelő és nejeinek, *mámi Máty Györgyének*, Erkörs, Elemérke kistűk mellé Enikő lidőki Gimige kislányuk született. — *Mihályos Fe- renc* és nejeinek, Pécs, Lőrinc József kistűk született. — *Kling József* és nejeinek, *Stein- metz Máriának*, Budapest, hároméves Zoltánka fiuk mellé Gabriella Mária Emőke leá- nyuk született. *Keresztiszülők: Vati Gabriella* és Belányi István, Budapest. — *Dr. Károly József* m. kir. p. ü. fogalmazó és nejeinek alsóolompiai *Arbanás Ilonkának*, Pécs, Jó- zsef Zoltán Gyula kistűk született. — *Tuzs József* és nejeinek, Kispést, Átilla Ferenc József kistűk született. — Az orosz fronton küzdő *Lchotzyk András* főhadnagy, m. kir. postafőmérnök és nejeinek András István kistűk született.

IN MEMORIAM. — *Id. Puskás Endre* m. kir. pü. sz. mlész, Budapest, 49 éves korában el- hűnt. — *Inczy Antalné Kalmár Anna* Szentdomonkoson visszaadta jószágos lelkét Terentőjének.

rádió

mai és holnapi műsorai
hallgassa mindenHűdó
DIVATCSARNOK
rádió!

Mit mond az orvos?

A SERDÜLÉS ÉVEI

IRTA: DR. WENINGER ANTAL

SZÍNHÁZ

BLOFF

A Nemzeti Kamaraszínház bemutatója

A Nemzeti Színház Kamaraszínháza francia vígjátékkal kezdte meg a szezonát. Irójának neve: Coublier. Tokaji György fordította, könnyen beszélhető, gördülékeny színdarab nyelven.

A darab maga... hát Istenem. A régi jó békevilágban a takerékos háziasszonyok összegyűjtötték a felesleges tekefeverjéit. Akkor aztán habba verték, belekevertek némi porcukrot, egy-két csöpp citromot, takerékos apró halmokat formáltak belőle és megsütötték. Ez volt az úgynevezett habcsók. Sokféle teasütemény között elkelt... Ennek a könnyű kis vígjátéknak vannak nagyon mulatságos jelenetei. A színészek kifogástalanok. A divatrevü, amelyet Somogyi Bogó és Mészáros Ági rendeznek, elgyönyörködött a szemet. Ugyan ki ne nézne szívesen a tehetséges és csinos Somogyi Bogóvt, merészen fejtejtőre fésült hajóval, fekete selyem tafetaszűtőjében, amely alól izgatott sokfodru cipiszoknya kandikál ki? Avagy még inkább, ki ne legeltné szívesen a szemét egy zöld pavett felsőrézű és harsogó ciklámenpírnyű tülkszőnyegből álló estélyi ruhán, amikor a tülltengerben Somogyi Bogó dorombol? Mert hisz mindegy, hogy mit beszél. A színészek dekoratív jelenségek és tehetségesek. A ruhák szentencziások.

Természetesen lehetne ez másképp is. Mert az alapötlet maga iró! akar... írórdt kiált. A téma az, hogy a nőnek bármennyi pénze, állhatnak rendelkezésre akár százmilliók, ha ez a pénz elvonja az élető elemelőt, attól, hogy szeressen és hogy szeressék — nem ér semmit az egész.

Ebben az esetben a százmillió csak bloff. Szükségszerű hazugság, amelyet boldogan elhíz mindenki. Mert hiszen az emberek csodát akarnak... De tölán mégsem ilyen csodát! — gondolja magában a néző melleleg. Kéményebb fajtájú író azt a tanulságot vonta volna le, hogy akinek ennyi pénze van, az már felüláll mindenben és pénzi-módó társadalmunkban mindent tehet. Coublier megelégszik annyival, hogy az embereknek a pénz illúziója is elég. És ez a megállapítása teszi habkönnyűvé a darabot. Nem is darab, csak egy darabnak az illúziója. Illúzió — a játéknak az árnyéka. Szappanbuborék, csillagó gömb, amelyben gyöngéd szivárványzinekek tükröződik egy kissé eltorzult világ, aztán elpattan... Mulatótja. Különösen, ha olyan jó színészek játsszák, mint például Rajnai Gábor, akinek franciás, okos, rókaravasz ügyvédje és Maklári, akinek rendíthetetlen komornyikja valóban mesteri munka. Szabó Sándorral az első pillantásra tudtuk, hogy nem lehet más, mint mesebeli milliommós... Egyáltalában ez az! tulsok a millió a darabban.

A darab kiindulása szellemes. Az elszegényedett bankárkisasszony, aki hogy meghalt

A mi éghajlatunk alatt körülbelül a 12—14 életévek között kezdődik a gyermekek serdülése, az a sokat vitatott átmeneti időszak, amely mindenkor komoly gondot jelentett családban és iskolában egyaránt. Kamazskornak, pubertásnak is szokás nevezni. Általában túlságosan könnyen veszik ezt a vajadást, náha az iradalom és az élet tanulságai szerint sok figyelmet s tapintatot igényel ez a komoly és sokszor döntő időszak.

Legfontosabb szem előtt tartani azt, hogy a sokszor nagy megrázkódtatást jelentő átmenet igen különbözőképpen zajlik le és ezt a különbözőséget a gyermekek akára, örökletes tulajdonságai határozzák meg. Legnagyobb megpróbáltatásnak tesznek kitéve az ideges, pörsevény, betegesb gyermekek, míg a kevésbé érzékeny vasgyurók könnyebben esnek át rajta. Nem lehet tehát általánosítani.

Sajnos, az egyenlőse előre épült intézeti nevelés éppen a kamazskornban nem célszerű. A vajadó, sokszor komolyan szenvedő serdülők nagyon is egyéni kezelésre, vezetésre szorulnak, ami az intézeti légkörben alig valószínűleg meg. A tömegnevelés éppolyan célszerűtlen és lélektani hiba, mint a tömegkezelés, mint a sablon minden egyéb téren. Vasjeggyellemmel, számszerű szerepléssel, általános szabályokkal a bontakozó finom lelkek, az örvénybebe pilantoló riadt fuk és léányok nehezen befolyásolhatók. Vannak közöttük erősen figyelemre méltó, akik így is megállják helyüket és arányt alkalmalkodóképességgükkel megtörik a helyi nyugtalanság ficánkozásait, az idegek izzadáspontját. Azonban sokan képtelenek erre, összerúgásba kerülnek az intézeti és iskolai jeggyellemmel — amit aztán lélektani tudatlanságból túlságosan szigorúan is büntetnek, holott a tapasztalat igazolja, hogy a serdülés éveitől előkeletkezett igen súlyos jeggyelmi vérségi otymok is, akiknek sorából később közéletünk díszet kerültek ki.

A serdülők gyakran az ittasság, a megszállottság benyomását kelthetik. Különösen az idegesebb, gyakran tehetségesebb és élénkebb, őrettebb észlekre vonatkozik ez. De élettanilag is sok a hasonló vonás.

A serdülő szervezetben hatalmas forrongások hullámzások, zajlások és örvénylések kelnek. A belső elválasztásos mirigyek elarasztyják új anyagokkal a vért és nedveket, ezek szint bődítőleg, részegítőleg hatnak az agyvelőre és így sok megfogdalatlanság okozói lehetnek. Az eddig hirtelen nyugodt és zavartalan gyermeki tudat békésen megijed önmagától. A gyermekek eddigi kis légkörén túllát és össze-szorul a szíve. Hlyenkor rohanják meg lelki problémák is először. Hlyenkor inog meg először a gyermeki hit és bizalom, hogy helyükbe sokszor kínzó, emésztő kételeyek lépjenek. Megható látni ezt a vergődést, ezt az alkálkültséget az ártatlan, természetes, ősi lelkiállapólatból a tudatos, féltelmes, rideg valógságra.

Vannak ifjak, léányok, akik könnyebben esnek át ezeken a válságos éveken. Egy kis szindobogás, egy kis probléma-roham, néha egy-hébb belső feszültségek — és nagyobb zökkenő nélkül válnak naggyokká. Ezeket a szülő vagy nevelő néhány megnyugtató kijelentéssel intézheti el. De hányan vergődnek sokszor értelmetlen környezetben, igazi megnyugvás nélkül, kínok és keservek között éveken keresztül! Hányan vannak, akik önmagukra hagyva, mindenféle kísérletezés és tüveget utak során, szennyén át jutnak csak megtepázva és csalódnak, kiábrándultan mindenből a magasabb korosztályba.

Mi a szülők tennivalója a serdülés korát élő gyermekek szemben? Elsősorban tudniuk kell, hogy a gyermek milyen típus. Bármily juresón hangzik is, de sokszor a szülő ismeri legkevésbé gyermekeit. Ha nagy általánosságban vólzójuk a tényeket, meg kell különböztetnünk átlagos, súlyos és igen súlyos sérülést. Az átlagos gyermektípus, a közepeszerűt alkát, mint említettük, nem igényel különösebb eljárást. Alakalomadtán figyelemmeljük a fejlődő fúkat és lányokat a korukkal járó nagyobb komolyságra, óva intjük rossz barátoktól az iskolában, figyelemmeljük arra, hogy a szervezet nyugtalankodásait önuralommal kell elviselni és munkával, sétával, a gondolatok okos kormányzásával, derűsen és tisztán kell továbbra is tekinteni az életbe. Minden íjeszteléstől óvakodjunk! Ebbresszünk etikai becсыagyt, de egyben hang-súlyozzuk a dolgok természetes voltát is.

A súlyosabb krízist éleket gyakran kell vizsgálatunknak, bátorítanunk. Ók azok, akik igazában testi és lelki orvosra szorulnak. Ók kerültek örvénybe, őket kapta el a forogszél. Inkább a jószág, megértő és humoros stílus hat itt, mint a komoly intelem és rideg jeggyelem. Példákkal, becсыagykeltéssel, a kedély élénkítésével az ügyes nevelő csakhamar egyensúlyba hozhatja a megbolygatott lelki világot.

Az egész súlyos esetek közé inkább a terhelhet, különösen idegbajos, ideggyenge családokból származók tartoznak. Ezeket célszerű orvosral is megvizsgáltatni és a tanácsadásba az orvost is bevonni. Sokszor egészen az idegkörtani esetek határait súroló ügyének válságáról van itt szó. A serdülés keresztyét az a típus hordozza igazában. Jellemző rá a rendkívül ingerlékeny, ingadozó lelkiállás, amely mellett még az öngyilkosság sem ritka. Hazudozás, indokolatlan lopás, megtérés és munkázósn, kiesapongás, lelki meghasonlás, az életkedv kiárvása jellemzik általánosságban a túlságosan süjtött ifjakat. Az iskolában gyakran hasznavehetetlenek. Figyelemtelenség, dac, lomhaság, aréatlanság, egykedű cinizmus és makacság lehetnek úrrá e diákok felett. Legcélszerűbb, ha valóban úgy kezeljük őket, mint betegeket és a túlzott szigorúságtól tartózkodunk.

Tapasztalat szerint a kamazs-fúak több gondot okoznak, mint a serdülő lányok, bár kitételek akadnak. Fontos, hogy szülők és nevelők felkészüljenek ehhez a nehéz korosztályhoz. A nevelés és nevelésben is a legfontosabb elv! AFGÓDÓ ANYA. Vékonyesontú és fejtelten kisafeakájának kezelésére vonatkozólag azt ajánljuk, hogy feltétlenül nézesse meg orvos-sal, mert a feltelteségnek igen sok oka lehet, tehát ezt szerint változik a kezelés is. A csontfejlésére leginkább a foszfort és D-vitamint alkalmazzák. Sok foszfor van a hüvelyekben (borsó, bob, lencse). D-vitamint pedig a csukamájolaj és a jó vaj tartalmaz leginkább.

A Divatesszarnok Butort

EGY ÉLETRE VESZSI!

apja irodáját s becsületet nevének megmentse, százmillió örökséget hazudik — mert hisz kevesebbet az emberek nem hinnének el — olyan lehetőség, amelyből remek darab lehetett volna. Meg lehetett volna írni keserűen, hogy íme az emberek milyenek... és meg lehetett volna írni úgy is, hogy sok eleven embert láttunk volna a Blóff-ben.

De hát Coublie megelégedett a habcsókkal. Nem mondom, azért az is sűtemény. I. M.

CHRISTIAN

A Vígszínház bemutatója

A Christian című új darab problémája afféle békebeli álom. Mert vajon kinek jut ma ideje, tantáziája és bátorsága ahhoz, hogy legbensőbb énjének legtitkosabb vágyát ápolgassa. Yan Noé darabjának alapötlete ösztinét emberi. Titkon mindenki ábrándozik arról, hogy jó volna egyszer fellátni a poros hétköznapok szürke unalma ellen, megkeresni másik éntünket, kipróbálni azt az ismeretlen életformát, amely képeletünkben él csak.

Christian otthon Leonnak hívják, immáron hűsz esztendője alázatos papucsos, egy szigorú, sanyarú, éltes polgárrasszony férje, háziakában ebédel és pepszint szed vacsora előtt. A «megnemertett» férj minden hónapban egyszer szmókingot ölt, kihúzza magát és azt mondja élete párjának, hogy klubvacsorára hivatalos. A valóságban kalandra szomjas izgalommal rohan a divatos étterembe, hogy fizetésének eldugott egyharmadából megszerezze magának a nagyvilági élet kábító illúzióját. Megismerkedik a könnyűvérű, vidám párizsi szkezséggel, aki eddig az élet anyagias szépségeinek örült csak. Christian a szavak virtuóz játékaival és színes föllentéseivel elkápráztatja az ifjú démont. Am Christian megelégszik azzal, hogy csillogó dialektikájával lángrobbantotta a szép Susannet és mielőtt sikerének eredményét learatná, az utolsó percben meglép. Hazamegy nyársopolgári otthonába és változatlanul folytatná bevált és megszokott, régi életét, ha Susanne a véletlen poaján játéka folytán, fel nem fedné felesége előtt a félve őrzött titkot. Nagy csodálat perpatvar következményeképpen a feleség Christian nyakába zúdítja a szézült kis Susannet és három udvarlóját. Susanne megtudja a hazugságot, de még mindig ragaszkodik az ötven éves Christianhoz, aki szomorúan magyarázza meg neki, hogy «nem illenek egymáshoz». A lázongó férj visszamegy zsembe feleségéhez papucsosoknak és Susanne pityeregve távozik.

Két női probléma van a darabban. Az egyik a férj, aki otthon fáradt, unott és gyomorsavas, idegen környezetben pedig sziporkázón szellemes, kedves és csapongó. A másik akörül forog, hogy szerethet-e húsz éves lány ötven éves férfit? A darab szabályos happvendje ellenzi a nagy karkulónságot.

A főszereplő Somlay Artur, különösen a második felvonásban kitűnő. Lázongó ereje, keserű humora és színpadi föllénye magával ragad. Susannet, ezt a tarka, párizsi pillangót Tolnay Klári nyújtja. Elbűvölő és gyönyörű. Megint bizonyítja, hogy mennyire illeken neki azok a szerepek, amelyekben humorát, frissességét, szellemét és derűjét csillagotja. Az epizodszereplők között feltűnt Sitkey Irén mulatságos «tramplija». A többiek: Mihályi Ernő, Kótműves, vítez Benkő, Berczy Géza, Mátrai József, Borai, Orsolya Erzi, Hajnóczky Livia és Kelemen Éva jól beilleszkedtek az együttesbe. A kitűnő díszleteket Neogrády Miklós tervezte.

A fordítás Harsányi Zsolt mesteri munkája.

TÁRSASÁGI FÜTÁR

A szezon lassan megindult... Már úgy értem, az őszi szezon. Színházaink már mind megtartották a premierjeiket, — ki több, ki kevesebb sikerrel, szórakozóhelyeinken is erőteljesebben megindult az élet. Pest ismét tele van, színházba jár, szórakozik és éli szokásos őszi szezonját. Igaz, hogy este félhétre jár színházba az ember és tizenegyor otthagyja a kávéházat, vagy a mulatóhelyet és tizenkétókor már az utolsó villamos is elballag, — de mégis megindult az őszi szezon. A társasági szórakozások, a házi mulatságok keretei még nincsenek meghatározva, még nem alakultak ki. Az idő konghájában és a lányos házak otthonában már készülnek az elgondolások, melyek a mai idők szelleméhez és kereteihez fognak alkalmazkodni.

Az utolsó szeptemberi szombat-vasárnap alkalmával nagy évadzáró vikend-összejövetel és vitorlázó-túra volt a kis velencei M. A. C. víztelepen. A házigazda szerepét Pirkner Ödön kereskedelmi főtanácsos és felesége látta el.

Zilahy-Sebess Jenő külügyminiszeri miniszteri titkárt, a sajtófőnök helyettesét, legutóbb a külügyminiszterium kulturális osztályának élére nevezték ki. A kitüntető előléptetés igen fiatalon érte a népszerű sajtófőnök-helyettest, aki egyébként boldog vőlegény. Menyasszonya Bonczos Zsuzsa, az igazságügyi államtitkár leánya. Az esküvőt akkor tartják meg, ha a menyasszony — leérettsgézik.

Kállay Miklós miniszterelnök felesége rádiófelhívással fordult a magyar nőkhöz. Rádióbeszédében felhívta a magyar nőtársadalm figyelmét az Önkéntes Női Honvédelemre és vállalta, hogy milyen feladatok megoldása vár a magyar nők társadalmára.

Vitez Endre László dr., Pest vármegye alispánja, október elején kivette szabadságát és három napra Kolozsvárra, majd onnan egyesenes Finnországra utazott egy hónapra. Vitez Endre alispán találkozik Finnországban fiával, Zsigmonddal, aki a finn hadseregben századosi rangban teljesít katonai szolgálatot, valamint felkeresi finnországi barátait és ismerőseit.

Uray Tivadar, a Nemzeti Színház örökös tagja, most tartotta meg negyedszázados nemzeti színházi tagságának jubileumát.

A Fővámpalota összes hivatalaj és hatóságai nagyszikéri műsoros estét rendeztek a Molnár-utcai Központi Katolikus Körben. A műsoros est tiszta bevételét a Magyar Vöröskereszt javára ajánlották fel. Az est folyamán nagy sikere volt Tarpaty-Tiba Sarolta magán-számának.

Gróf Festetich Ernő és Paksy Márta október 3-án tartották esküvőjüket a báró Ullmann-család bélei kastélyában. — Remetey Teréz új eljegyzte Farkas Pál gimnáziumi tanár. Urai Uray Eva és kúrti Csaba Miklós föld-birtokos Szatmárnémetiben tartották esküvő-

jüket. — Vikár Magdolna és Okolitsányi-Szabó Zoltán dr. nögyógyász-főorvos házasságot kötött. — Márton Margit és Moldoványi István jegyesek. — Dr. Budó Ágoston főiskolai rendes egyetemi magán-tanár és Farkas Gabriella a szegedi fogadalmi templomban tartották esküvőjüket.

Dr. vitez Keresztes-Fischer Ferencné vezetésevel szeptember második felében nagyobb női küldöttség utazott Finnországba Fanny Luukkonen meghívására. A küldöttség tagjai közül Keresztes-Fischer Ferencnének a Fehér Róza-rend parancsnoki keresztjét, vitez Kárpáthy Kamillóné és Dr. Garzuly Máriának a Finn-Lotta Svaerd érdemkeresztjét, dálnoki Veress Juliánna dr.-nak pedig a finn önkéntes védőrség érdemkeresztjét adományozta a finn köztársasági elnök.

A La Fontaine Irodalmi Társaság Bartók Béla és Kodály Zoltán tiszteletére október 11-én délelőtt 11 órakor a Zeneakadémia nagyeremében ünnepi Bartók-Kodály-estet rendez. Az őszi est rendezésének vezetői Lukács György v. b. t. l. ny. miniszter és Vikár Béla ny. elnöki főtanácsos, akadémiai tag.

Ortutay Katalin és dr. Balogh Gyula orvos házasságot kötött. — Gróf Széchenyi Irma és báró Fallon Károl Alfréd m. kir. huszár főhadnagy jegyesek. — Nemes jókuthi-zomborjafi Jókuthy Béla ny. alezredes és felesége mezőcséti Juhász Mária fia, Albert m. kir. százados és Horváth Mária, Horváth István és Ladányi Róza leánya a Kálmán-téri református templomban házasságot kötött. — Lécfalvi Bodor Zsuzsa és Szenttamássy László jegyesek.

A Kormányzó Úr Öfömméltósága a miniszterelnök előterjesztésére Kerecsy Jenő, vármegyei t. b. főügyésznek, a szolnoki ügyvédi kamara elnökének és Szmercsányi Pál dr. kassai közjegyzőnek, közhasznú tevékenységük elismeréséül a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Jagow német követ fogadódélután és hangversenyt rendezett a követség palotájában, melyen Herms Niel, az „Erica” és az „Engel-Lied” szerzője és a birodalmi munkaszolgálat zenekara működött közre. A megjelentek között volt vitez Bartha Károly és felesége, Kállay Miklósné, Jány Gusztáv és felesége, Bajnóczy József és felesége, valamint vitez Simon Elemér. A fogadódélután, melyen sebesült katonák is részt vettek, a német követség nevében Wolf követségi tanácsos magyar nyelven üdvözölte a vendégeket.

Társasági híreink: Stelly Márta és derestei Derestey Sándor m. kir. főhadnagy esküvője október 6-án volt. — Paulánszky Edina hazakeresztet nyaralásából a Tátrából, ahol együtt volt Kádár Mártával, Kádár L. Levente helyügyi államtitkár lányával. — Frits Márta és Karsay Sándor esküvője december elején lesz. — Dr. Horváth Andor ügyvéd és felesége, Farkas Margit örömmel jelentik, hogy a várvárt „Ironsörökös”: a kis Mária megszületett. Sármy Alajos dr.

Káztartás

Koldusleves. 2 kis cikk fokhagymát felaprítunk, egy kanál margarinnal jól elkeverjük liszta edényben, adunk hozzá sót, paprikát. Pár darab száraz kenyeret (de nem pirítottat) vágjunk kockára s tegyük szintén hozzá. Az egészet forrázzuk le 1 liter forró vízzel. Ennyi elég négy személyre. Nagyon jó ízt kap a leves, ha füstölt kolbászt főzünk a vízben s ezzel a vízzel eresztjük föl a levest, a kolbászt vékony karikára vágva közéje tesszük.

Divatós marhahús. Két kg marhafelső-pecsényét tegyünk deszkára, sózzuk és hintjük meg törött borssal, tüzeljük meg minden oldalán a következőkkel. Ceruzavastagságú, ujnyi hosszú egyenlő darabkákká vágunk ecetesuborkát, nyers sárgarépát, fehér petrezselyemgyökeret, cellert, apró tisztított mogyoróhagymát. A tüzeléskor nemcsak arra kell ügyelni, hogy a zöldség szép sorban legyen, hanem egyenlően is osszuk el, mégpedig egy darab zöld uborka, sárgarépa, celler és petrezselyemgyökér. Tüzelő túlvel nem dolgozhatunk, mert az nem hatol be mélyen a húsbba, hanem egy hosszú, hegyes késsel lyukat vágunk a húsbba s ebbe dugjuk a zöldséget. Arra is ügyeljünk, hogy a tüzelés egyenes sorban, egymástól egyenlő távolságban történjen, különben a főszeletéskor nem tetszős a pecsenye, sőt a zöldség is kihullhat belőle. Az így elkészített húst egy tojáshányi zsírral tegyük lábásba s pár kanál vízzel erős tűznél két vagy három óráig pároljuk. Ha pirulni kezd, öntsünk rá pár kanál hideg vizet, mert az puhítja a húst. Ha a pecsenye elég puha, tegyük tálalásig meleg helyre. A levet egy kisebb lábásba szűrjük le, öntsünk hozzá ízlés szerint néhány kanál rumot, ha van narancs, keltőnek csavarjuk a levet bele s forraljuk fel. Tálaláskor öntsük a szépen főszeletelt pecsenyére.

Burgonyával lakart vagdalthús. ½ kiló darált-húst, egy kis darabka szalonmát, 1 tojást és fél áztatott zsemlyét, sőt, borsot összedolgozunk, tálán szakámi vastagra idomítunk, margarinnal kikent tepsibe tesszük és sütőben pirosra sütjük, aztán a következő burgonyakeverékkel bevonjuk: 4 közepű nagyságú rőzsaburgonyát héjastól megfőzünk, megisztítjuk, áttörjük, tálba tesszük, só, kevés borsot adunk bele, 3 kanál reszelt sajtot, 2 tojást, összegyúrjuk és a húst ezzel bevonjuk, tetejét margarinnal meglocsoljuk és pirosra sütjük.

Egyszerű vegyesaláta. Elegendő mennyiségű lenesét, babot és burgonyát főzünk. A burgonyát, ha kihűlt, karikára vágjuk. Egy heringet megmosunk, megisztítunk, apró kockára összevagdalkjuk s ecetben jól összekeverjük. Tálaló tálba rakjuk a burgonyát, rá a babot és lenesét, a heringet közé elegyítjük, ízlés szerint sózzuk, kevés ecettel vagy citrommal savanyítjuk, apróra vagdalt hagymát hintünk rá s kemény tojással díszítjük.

Finom hideg májas. ½ liter tejet melegre teszünk, egy darab finomra őrölt sonka-kövérséget adunk bele, vagy fehér szalonmát, 1 darab apróra vagdalt kiflit s péppé főzzük, aztán hűlni hagyjuk. Közben egy nyers sertés- vagy borjúmájat megreszelünk, szitán áttörjük. Ha a póp kissé kihűlt, belekeverjük a májat, 1 egész tojást, egynek a sárgáját, só, borsot és kevés pástétomport jól összevegyítjük s hűstőlővel beleöntjük egy tiszta, megmosott béلبе. Aztán vékony túlluhába kötjük és sós vízben kifőzzük ¾ óráig. Ha teljesen kihűlt, karikára főlávva, tormával, uborkával díszítve tálaljuk.

**HA CSALÓDNI
NEM AKAR, VIM-HEZ
RAGASZKODNIA KELL!**

VIM

mindent KIMÉLETESEN tisztít!

EGYSZERŰ ÉTELEK

Celler pongyolában. Egészséges szép cellerfejeket megtisztítunk és vékony karikára szeljük. Megsózzuk, porcellántálba rakjuk és kevés borral leöntjük. Egészen híg palacsintatészta csinámluk cukor nélkül. Mikor a celler fél órát ázott a borpácbban, szitára rakjuk, lecsurgatjuk, majd a palacsintatészta barmájuk a cellerkarikákat és forró zsirban szép pirosra kisütjük. Főzelékhez tálaljuk.

Velős pofétni. 4 személyt vékony szeletekre vágunk. Kettőt-kettőt megfőzünk előre párolt sertés- vagy borjúvelővel. Az így összeragasztott személyeket tejbbe mártjuk, szitára rakjuk, hogy lecsurgatjuk a tej, majd tojásba, morzsába mártogatjuk és forró zsirban kisütjük a személyt, mind a két oldalán szép pirosra.

HÖLGYEIM!

egyszerre 130 kötötű

MUNKÁJÁT VÉGI EL

„RAPID” SUPER kézi kötőkészülék

A XX. század szenzációját! Munkája kézimunka. Minden mintá köthető. Néhány óra alatt köthet pulloverit, blúzát vagy ruhát. Készítése egyszerű. Ár 62.10 P. „RAPID” (98 tüvel) ára P 48.30. Kérje 13. ismeretlőt. Árúforgalmi Kft. Budapest, IV. Sütő-u. 2. telemelet 3. TELEFON: 188-365.

Ürügulyás. Az ürülapockát megmossuk, hártályától megtisztítjuk és apró kockára felvagdalkjuk. 1 nagy fej vöröshagymát megreszelünk és kevés zsírral lepirítjuk, hozzá vegyítünk 75 deka húst és keveset pároljuk. Fűszerezünk sóval, törött borssal és apróra vagdalt petrezselyemzöldjével. Csont- vagy zöldségtélével feleresztjük, lefődjük és félpuhára pároljuk. Mikor már kezd a hús puhulni, egy kisebb fejcikkre vágott kelkáposztát, 1-1 fej megtisztított és darabokra vágott sárgarépát és petrezselyemgyökeret, 1 fél fej cellert és fél kiló megfőzött, megmosott és hosszúcs szeletekre vágott burgonyát adunk hozzá. Az egészet addig pároljuk, míg egészen megpuhul és a húst a zöldségekkel együtt tálaljuk. A levének olyannak kell lenni, mint a rendes gulyáshús.

Tészta

RECEPTEK

Almapudding. 10 darab borizú almát megfőzünk, szeletekre vagdalkjuk és cukorban megpároljuk. Ha megpuhult, szitára öntjük, hogy a leve leszűrődjön és aztán áttörjük. 2½ deka vaját 5 tojás sárgájával habosra kavartunk. 12 deka darált mandulát vagy diót és ugyanannyi cukrot adunk hozzá. Jól elkeverjük. Öt tojás fehérjéből kemény habot verünk, könnyen közé keverjük, kikent for-

mába öntjük, gözbe tesszük és egy óra 10 percig pároljuk. Ha elkészült, tálra borítjuk és málnalevet adunk hozzá.

Porhanyós kifli. 56 deka liszt, 14 deka margarin, 3 deka felfuttatott élesztő, 4 tojás márgarin, kis só, 1 kanál cukor, bor, tejfel vagy rum kell hozzá. Jól összegyúrjuk, tetszés szerint töltjük és szép világosra sütjük.

Gyors tészta. Ahány tojásfehérje, annyi kanál cukor kell hozzá. Jól kikeverjük. Ugyannyi kanál lisztet, kis sütőport, vaníliát vegyítünk bele. Zsírozott, lisztelt hintett tepsiében sütjük és mogyoróval vagy dióval hintjük be. Ketté vágjuk, ízzel bekenjük, egymásra rakjuk és szép szeletekre vágjuk.

Meleg burgonyapogácsa. 10 deka vaj, 10 deka főtt, állott burgonya, 1 tojás sárgája, 1 deka tejben áztatott élesztő, kevés só. Gyúrjuk össze, kis ideig hagyjuk pihenni, háromszor hajtogassuk, pogácsaszúróval szűrjük ki, tojássárgájával kenjük meg, kőménymagot hintünk rá, 10 perc alatt megsül. Melegen tálaljuk.

Diós, mákos kifli. ½ kiló liszt, 10 deka vaj, 10 deka zsír, 2 deka élesztő, 10 deka cukor, 1 egész tojás és 2 sárgája kell hozzá. A vaját, a zsírt és az élesztőt a lisztel jól összedörzsöljük, majd hozzáadunk cukrot, sőt, tojást, élesztőt, jól megdolgozzuk és a nyújtófalval erősen megveregedjük. Egy órahosszat pihentetjük, kinyújtjuk, pohárral kiszűrjük, megfőzjük, tojás sárgájával megkenjük és sütjük. **Almásrizs:** Tejesrizst készítünk. Tűzálló tálalt vajjal kikentük. A rizs felét beleöntjük, almakompótt lecsurgatva rakunk rá, hozzáadjuk a jól megkeverett rizs másik felét és barackleváros tojáshabbal bevonjuk. Világosbarnára sütjük.

Étrend

1942 OKTÓBER 11-TŐL 1942 OKTÓBER 20-IG

- 14. VASÁRNAP. Ebéd:** karfiolleves, pácolt nyúl zsemlyemögöccel, pikótsázeslet. **Vacsora:** párizsi rántva, babsaláta, gyümölcs.
- 15. HÉTFŐ. Ebéd:** húselevs, főtűhs, gombamártás, petrezselymes burgonya, palacsinta. **Vacsora:** sajtos makaróni, kompót.
- 16. KEDD. Ebéd:** burgonyaleves, velőkröket, parajfőzelék, gyümölcs. **Vacsora:** gomba tojással, káposztasaláta, gyümölcs.
- 17. SZOMBAT. Ebéd:** kőménymaglevés, párolt ramcslek, kelzőledek, porhanyós kifli. **Vacsora:** töltöttgalamb, párolt karotta, gyümölcs.
- 18. VASÁRNAP. Ebéd:** kacsapároléklevés, sőtlt kacsapárolt káposzta, gyorstészta. **Vacsora:** hideg vagdalt pecsenye, cékla, vegyes kompót.
- 19. HÉTFŐ. Ebéd:** hablevés kolbással, lekvárosderelye. **Vacsora:** rakott karfiol, vegyes kompót.
- 20. KEDD. Ebéd:** zöldségleves, sőtlt nyúlerinc tejszemes makaróni körítés, gyümölcs. **Vacsora:** burgonyalángos, vegyes kompót.

KERTKULTURA

SZERKESZTI SZILÁGYI JÓZSEF
BUDAPESTI SZERKESZTŐVÁROSI KERTÉSZETI IGAZGATÓJA

A KÖSZMÉTET előnyösebb lombhullás után, ősszel ültetni, mert kora őszi ültetés mellett tavaszig megindul a gyökerezés, ami biztosítja a megérdemelt. Különösen fontos dolog a korán hajtó növényeknél, mint amilyen pl. a kösméte is, hogy tavaszra, mire a rügyek hajtani kezdenek, a nedvkeringés folytonossága biztosítva legyen.

Helytelen dolog azonban öreg kösméte-bokrokat szétszedni és ültetésre felhasználni, az ilyen telepítés nem jár sikerrel. Legalkalmasabbak az ültetésre a már egyszer átültetett 2-3 éves dugványok, mert ezeknek gazdag gyökérszövetük van.

Házikertekben a növény- és tőtávolság legálább 150 cm. legyen. Az ültetést úgy végezzük, hogy előbb jelöljük ki a cserjék helyét, azután megfelelő nagyságú gödröt ássunk, ezekbe sem túl mélyen, sem magasan, hanem csak olyan mélységben ültetjük a növényeket, mint amilyen mélyen eredeti nevelőhelyükön voltak. Ültetés után beöntözzük és jécsírkézzük a bokrokat, vagyis kis halmokat húzunk a gyökerekre, hogy így melegebben tartva, hamarabb gyökerezjenek. A bokrok közeit, míg a részükre kiszabott területet be nem borítjuk, köztes növények ültetésével hasznosít-hatjuk. Erre a célra legalkalmasabb a kevésbé igényes konyhakerti növényeket, mint pl. babot, borsót, vésztartót. Három-négy év múlva köztes terményt már nem lehet vetni, addig is ne feledkezzünk el a megfelelő trágyázásról évenként gondoskodni. Az ültetvény gondozása a talaj lazításából, gyomirtásból, kapálásból áll.

Metszési munkálatai a rizikével azonosak. Először is a beteg, elhalt részeket eltávolítjuk. A kiöregedő, idősebb ágazásokat megifjítjuk, fiatal, éves vesszőre visszacsatoljuk, vagy a kívánt rész helyett új sarjat nevelünk. Ha túlságosan nagy mennyiségű sarj törne elő a földből, a pótlásra szükségeseket meghagyjuk, a többi töben, lehetőleg egyenesen a keletkezésük helyén eltávolítjuk. A bokor belsejét évente átvizsgáljuk és annyira kiritkítjük, hogy elegendő napfényt kapjon a bokor belseje, mert ez a termékenységnek legjobb feltétele.

A kösmétén fellépő LEVELTETŐ (Aphis grossulariae) ellen egy czelésekész nikotinoldattal permetezzük, a permetébe, hogy jól tapadjon, 100 literre számítva 30-40 deka kálicsappant keverünk.

A KÖSZMÉTE-LEVELDARÁZS (Nematus ventricosus) petéit áprilisban a levelek alsó-lapjára rakja. 14 nap múlva kelnek ki a sárgás-jéher színű hernyók, melyek sokszor a bokor összes leveleit lerágják. A lekopaszított növényekről a gyümölcs lehall és fejlődésükben is elmaradnak. Védekezésül a fenti permetelvet alkalmazzuk, alulról feljellel végezzük a permetezést.

A gombabetegségek közül legveszedelmesebb a LISZTHARMAT (Sphaerotheca mors uvae). Főleg leveleken, hajtásokon pusztít, a lisztes bevonat, amely később kábébarános színű lesz — behurkolja a növény fejlődésébe és azokat tönkreteszti, elnyomorítja. A bogycok nem tudnak kifejleszteni, felrepedve időelőtt hullanak. Védekezésül a nagyon beteg töveket kiszéjük és elégetjük gyökereivel együtt. A kevésbé fertőzött, de gyanús növényeket erősen visszacsatoljuk és lombhullás után, majd rügyfakadás előtt kalciummal levelet megpermetezzük.

Szerkesztői üzenetek

Készséggel adunk helyet az alábbi észrevételeknek, hogy az említett cikkel kapcsolatban támadt esetleges félreértéseket eloszlassuk. (Szerk.) „Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr! Erdéklődéssel olvastam b. lapja szeptember hó 20-iki számában Marton Lilli meleg szívvvel és élénk színekkel megírt cikkét: „Mít-térítőn a Salamon-szigeteken”. Híthű katolikus vagyok, de azért a protestánsok missziós munkáját, jószándékú önfeláldozását is tiszteltem. — Távoll álljon tehát főlem, hogy bántó élt adjak hozzájárulásomnak, de azért a cikk egyik kitétele mégis feltűnt. Irónó úgy szerepelt a Salamon-szigeteken Molnár Máriát, mint az „egyetlen magyar misszionáriusnő”. Lehet, hogy ott, a szigeten ő volt az egyetlen, de szeretném hangsúlyozni, hogy a világmissziókban igen sok

A siker titka EGYÉNI SZÉPSÉGÁPOLÁS

FÖLDESNE „JUNÓ” kozmetikai intézetében

IV., KÁROLY KIRALY-ÚT 24. SZAM.

Vitaminos szépségápolás. Végleges szőrtelenítés. Díjtalan tanácsadás, levél útján is.

Római kat. magyar missziósapáca él és dolgozik. Pl. Madagaszkáron Kís Ágnes irgalmasnővér és társnői, a Fokföldön néhány magyar szerviznővér, Kinában, Taiming-Fu-ban pedig legalább 20 kalocsai iskolanővér. — hogy sebtiben csak az általam tudottakat említem. A fölfelel a Hermína-út Ferences Mária missziósnővérek is rendszeresen küldik tagjaikat külföldi missziós munkára. Hála Istennek az „egyetlemmel” jóval több a magyar missziósnővér száma. Örülünk, ha m. t. Főszerkesztő Úr nemcsak Marton Lilyvel közölné helyesbítésem, hanem a tárgyilagosság kedvéért helyt adna annak kedvelt és nívós lapjában. Egy régi előfizető:

Heinrich Margit

A fronthi üzenete versben. Kaptuk a frontról a következő verses üzenetet:

HITVESEMNEK

Hítvesem, ne szántsák forró könnyek orrad,
Ne sírj én utánam, visszatérek Hozzád.
Édes Hazám hívott. Érte fogtam fegyvert,
Az Isten velünk van, legyőzzük az ellent.

Millió magyar szív imája száll értünk
Az Egek Urához, hogy mi visszatérjünk.
Anyák, feleségek szive értünk dobog,
Sok kicsi gyermekszáj imát értünk gagyog.

Ha majd visszatérünk, győzelmesen újra,
Büszkék lehetek majd anyák fiatalra,
Büszkék lehetek majd ti is, feleségek,
Addig a Don parttól, ezt üzenjük Néktek.

Valahol Oroszországban, 1942. augusztus.

Boross István

VÉRZŐ SEBEK. Az Ön levelében elmondottakra valóban illik a híres Montesquieu mondané: «Boldog az a nép, amelynek évkönyvei unalmasak». Sajnos, a mi évkönyveink már esztendőnk óta nem minősíthetők ilyennek. Mindaz a probléma, amit levelében fölvet, tulajdonképpen ezeknek a kivételes, történelmi viharzású időknek a következménye. Végleges megoldásuk mindaddig lehetetlennek látszik, amíg az események le nem eszednek és vissza nem tér a régi nyugalom. Eppen ezért lehetetlen most táncosul szolgálni. Arra kérjük, legyen türelmemmel és várja meg, amíg nánidezeknek megoldására eljön az idő. Ez azonban nem jelent, hogy lelki élete a másik végletbe esapjon át és kedvetlenség, búskomorság legyen úrrá lelkiéletén. Talán soha nem volt olyan lényeges és döntő jelentőségű a lelkek optimizmusa, teltrekesége és akaratereje, mint éppen ezekben a súlyos napokban. Nem szabad gyöngyének lennie, mert a gyöngyét elsodorja az ár és akkor soha nem remélheti, hogy ezek a kérdések véglegesen megoldódnak.

Mösemme

**vászon
fehérmű,
keiengye**

BUDAPEST, IV., VÁCI-Ú. 1.

ÜTI NAPLÓ. Csak idegenforgalmi tévélgyés. Szárak. Nem csillan fel benne költői szépség. Értéke: könnyű, ragyogása zavaros ragyogás. J. J. A dolgozó asszonyok felé megható holdolat kifejezés a vers. Ez az értéke, de nem tudott neki szárnnyt adni. Reméljük, hogy érdekesebb és sikerültebb munkájával is fognak találkozni.

RAKOS. Nagyon papírszagúak ezek a versek. Hol marad az a bensőséges melegség, amire hivatkozik? Van hajlama festői színezésre, jandátája is igért. Válassz be, hogy költőink közé sorozhassuk.

H. MARGIT. Örülünk annak a meleg érdeklődésnek, amellyel Papp Jenő főszerkesztőnk „Kronikák Könyve”-nek megjelentetését üdvözli. A rádiókronikák hatását az évek múlása nem gyöngyölte. A válogatott remek tanulmányok, az örök emberi problémák frissen és az író bámulatos szellemiségének ragyogásában elevenednek meg a könyvben és új élménnyel ajándékozza meg azokat, akik a rádióban hallották és élveztek a nagy népszerűségnek örvendő rádiókronikákat. — Előbustak verseit, amelyeknek mély értéket ad az áldozatot hirtető hazafias érzés, ami né-

**VITACIT
rögtön segít!**

Mitesszeres, tápgpórusú, pattanársra hajlamos arcnak áldás a VITACIT arcpalolás, készlet P 6.72.

Szárak, érzékeny, húzódo, időelőtt rancosó dő arcnak áldás a VITACIT bőrtápláló-krém, tégely P 6.65.

Szaküzletekben is kapható. Postán «Arcápolási Tanácsadó»-val küldi: **LORÁND KOZMETIKA**, Mussolini-tér 3. A név garancia!

A forrásnyakpillelér az arcának beviteléhez

kül nem is képzelhető el hazánkért és mindannyiunkért harcoló hős honvédeink győzelme. Ez az érzés inspirál ma minden magyar nőt, a legfiatalabbtól a legöregebb korban levőig. Költői írások születnek. Szármagat kapnak tőle a gondolatok és az ilyen nemes ihletből átszinesedett pillanatok vessé éreltik az érzést. Meghatódottan és hódolattal hajlunk meg e tisztá és fenkőlt érzések tolmácsolói előtt. Nem mérjük le irodalmi mérlegen, nem boncoljuk formáját, rímét, technikáját, a szívünk érzi, hogy a legtöbbit, ami kicsordult magyar szívéből.

Olvasom a szerkesztői üzenetek között asszonytársaim kérését, melyben mosdószappan házilag való előállításának a receptjét kéri. „Doktorné” jelígre küldöm az általam ismert receptet, mivel tudom, hogy szolgálatot teszek ezzel most, amikor mosdószappanban nagy a hiány. **Recept:** 1 kg háziszappant vagy finomra lereszelünk, vagy szappanpehelynek felszeleltjük. Ezt egy tálba tesszük és belekeverünk 22 csep glicerint, fél dl hamuzsirt (ezt patikában lehet kapni) és 1 deci kölnit, vagy parfümöt, csak jó erős illat legyen. Az egészet összekeverjük és fél liter jó forrásban lévő föletlen tejet forrón ráöntünk és fakanál segítségével finomra kikavarunk. (Ha már pár éves esetleg a szappan, vagy nagyon száraz, úgy több tejet is lehet hozzá adni, úgy, hogy finom pépet kapjunk.) Ha kikavartuk, vizes kézzel formákat gyúrunk és száradni tesszük. Két hét műva — állandó forgatás mellett — használható szappanunk lesz. Kb. 10 darab 10 dkg szappant kapunk, a teljes kiszáradás után. Ha a tejeje érdes, az nem baj, mert a használat folytán lekopik és belül finom krémes, jól habzó szappan lesz. Áh, ha reményben, hogy sok kedves asszonytársam hasznát veszi, szeretettel küldöm e receptet, jó munkát kívánva „Dr. G. E.-né”.

Ha hasznos dologgal örömet akartok neki szerezni, küldjétek 48 óras **ORION HÓPALACKOT**

D. B. Bemutatózó cikkét és versét elolvastam. Helyes, ahogyan Ön gondolkozik, de nyersen és kíméletlenül mondja meg véleményét. Jól látja és érzi az életet, a realitások megfogására is van hajlama. Kíváncsi, hogy vegye elő a szellem hajlékonyságát, mert csak úgy lesz meggyőző erejű. Ez a cikk csak bunkó, amivel fejbeveri az embert, de nem használ vele.

A hírsaságban közismert és népszerű külföldi szépasszony most hagyta el fővárosunkat. Ugy hallottuk, hogy csomagjának nem éppen jelentéktelen részében a nagyszerű Hormocith készítmények foglaltak helyet.

MÉLYEN TISZTELT FŐSZERKESZTŐ ÚR!
A „Vádirat a felületes férjek ellen” című hozzászólásokból azt állapítom meg, hogy szerencsétlen asszonytársaimnak főként menyasszonyok és boldog asszonyok adnak tanácsokat, akik nem érhetik bele magukat szenvedő asszonytársuk helyzetébe már azért se, mert a menyasszony, mint ilyen, természetesen, hogy boldog és hogyan is hibáztathatná a férjét, amikor válegényében a megtestesült ideált látja, akizet méri a többi férjút is. A boldog asszony — szerintem — szintén nem mondhat véleményét, szerencsés férje nem szomorította meg soha, hogy átélt volna a megesalt, megázott feleség lelki-fájdalmát. Ezek a boldog nők mind a barchet pongyolát, a kócos haját és az esetleg elmaradt mosolyt hozzák fel az asszony hibájául. Ne tévesseük össze a házasság előtti jegyeségi állapotot a házassággal. Házasság után az érzébeli feszültség megszűnik és úgy a férjút, mint a nő a legtermészetesebb, kendőellen valóságban mutatkoznak egymás előtt. Amelyik házasság ezt a kendőzellest nem bírja el, az halálra van ítélve. Hogy lehet azt kivánni egy három-négy gyermekes anyától, aki maga végzi segítség nélkül a háztartás összes munkáit, — ami fáradságosabb, mint megkeresni a pénz — hogy „állatos” és „minden időben mosolygó” legyen? Csak a férjnek van joga munkája után a családi környezetből kikapcsolódást keresni? Es ha a feleség is ilyen igénytel lenne fel, mi lenne a családi életből, a gyermekéből és az otthon rendjéből? Ha élt az egyetlen joggal, férj utamék mi szólnának hozzá, talán ők állalnák a gyermekkel való foglalatosságot, az uszonna vagy a vacsora

elkészítését? A férjek állítólag fáradt idegeinek a pihenetése, az apró kikapcsolódások kövételkménye a vöröstre látkozott körmű

Betegek

többnyire székrekedésben is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendes emésztésre. Betegségben szükséges a **DARMOL**

M. Ibolya. Az ön értékes szubtilis egyénisége nem jut kifejezésre verseiben. Hamar kimerül s a megfogott téma kisiklik kezei közül. Elbeszélése se érett munka. A téma számtalan variációban ismert. Egyéni stílussal kárpótolhatna a téma lucatváltáért. Egyéniségre kell törekedni az írásban, különben csak jól vagy rosszul sikerült másolat és nem önálló alkotás a munkája.

SIEMENS
PROTOS
RAPID
PORSZÍVÓ

Öröm vele dolgozni

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Vilámsági Részvételviszesség Budapest, VI. Teréz körút 36

Minden kezdet nehéz.

Ajándékozson gyermekének egy tubus Chlorodont fogpasztát és egy fogkefét, amint a fogkefével egyáltalán banni tud. Tanítsa meg ezután arra, hogyan kell a fogakat helyesen tisztítani kívül és belül. Legfontosabb a lefekvés előtti alapos fogtisztítás és a fogacsókák ételmaradványoktól, lerakódásoktól való megtisztítása, mert a tejfogak épségben tartása előfeltétele annak, hogy a fogak később is egészségesek maradjanak.

Chlorodont
fogpaszta

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ

JÁSZVÁRI PREPOSTSÁG KEZELÉSÉBEN. NAGYVÁRAD-TÓL 8 KM-RE. VASÚTALLOMAS A FÜRDŐTELEPEN.

Olcsó utószexon árak. Jó ellátás

Képes tájékoztató díjmentesen küld: Igazgatóság, Félix-fürdő, Bihar megye.

EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA

hölgyek bekapcsolódása. Ekkor tesznek a léha férjek összehasonlítást és természetes, hogy a feleség unalmas, szimpla, a házasságot, a család terhes, az otthon megsokkolt és nincs ilyen „jelfrissítő” ingere!... Hogy vegyen fel ragyogó arcot, hogy mosolygjon és piperezze magát, amikor tudja, hogy ez csak képmutatás, átlarc, mert mögötte a megsárgult asszony szomorúsága, könnye ügyis ávételődik és a férjnek is látania kell, akár akarja, akár nem. Tehát nem az az asszony feladata, hogy eltitkolja érzését, hanem az, hogy komolyan jobb belátásra bírja az urát. Ha az asszony mosolygóni tud férje kicsapongásain, más nők után való futkosásán, a férj sem fog telkimerítet jurdalást érezni, még jobban belevéi magát a keltős életbe, végül természetesnek találja és meg sem kíséri feleség lelkibergődését megérteni. Az pedig a mosolygó átlarc mögött csak emésztheti magát, sírhat is, amikor nem látja, tönkremehet idegileg és a férjnek nem jut eszébe, hogy ennek tulajdonképpen ő az oka. Végülis szegény feleség nem bírja tovább és őt-hat vagy tízevi házasság után nincs más megoldás, mint az elválás. Itt a bibi a mai házasságoknál. Ahol a férj hivatása magasztalja őt, ott a feleségnek is van kedve mosolygóni, csinostania magát őszintén és természetesen, mert ez magától értetődik. De a férj sem kívánja, hogy a felesége soha ne mutakozzék előtte természetesen, hanem csak kicsinosítva, kikenve-jenve, pucodóva. Hanem szívből öleli meg a barchet ponygolában, munkája közben is, hátraköltött kendős arcaiban is tud gyönyörködni. Kezet csókol neki akkor is, ha dobozok s nem csak akkor, ha paradéban áll előtte. Az a hiba, hogy a

férjek elfelejtik, udvarlásuk alatt hogyan viselkedtek, hogy hódították meg párjukat s a házasság után nem a nőről, hanem róluk patolgok le a szerelem ragyogó zománca. Mintha kiscserélnek őket. Legszoknak a kedveskedésekről, felveszik cézári mosolyukat és elvárják, hogy feleségük minden körülmé-

nyek között boldog és megelégedett legyen, akkor is, ha ők a boldogságot már nem tartják fontosnak, nem is nyújtják. Ha erről szó esik, jeldühödnék és mindjárt felteszik a kérdést: „nincs meg mindened, mit akarsz még?” A szegény asszonyka, akinek „megvan mindene” gúnnyaga előtt röstel panaszkodni és magabajaíjva panaszát — hallgat, amíg bír, de egyszer megtelik csordulni a pohár és a szív megszólal, követeli a szeretetet, a boldogságot, amit ígért a szerelmes férji. Az asszonyt lehet hibáztatni? Nem. Csak az ilyen férjeknek van a hiba. Hála Istennek, nem mind ilyen és talán még ott is lehet segíteni, ahol szükség van rá, ha a javulási szándék megvan benne.

„Egy józanul látó asszony”

APRÓHIRDETÉSEK

Erdélyből menekült fiatal házaspár albréleti szobát keres konyhabasználattal, lehetőleg a Boráros-ter környékén. József-körút környékén stb. Széves értesítést „Erdélyi” jellegre kiadói hivatalba kér.

Szónyezeit szakszerűen javítja Szónyevezető Műhely. Torontali szónyegek raklói, rendezések meret és máta után. IV., Dalmady Gyöző-utca 7., Főposta közelében.

Zongorák, pianók, világmarkák, legolcsóbban, részlete is. Fenyőné zongorateremben: Erzsébet-körút 26. Béronzorák olcsón. Telefon: 222-162.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban 2. emeletű mezzszállás. Fővezető, Orczy-út 40. I. emelet 10.

Zongorát vagy pianót azonnal készpénzfizetéssel, sürgősen vennék. Telefon: 222-689, Zongoraterem.

Legmodernebb szabás-varrás, fehérneműszabás. Mestervizsga. „ELIT”-szalon, Erzsébet-körút 46.

Pestre érkező családok számára úri otthon nyitok; Dernaóné, IV., Ferenciek-tere 7. II. emelet 5. Telefon: 386-089.

Videkiénekek tiszta, szép szobák méltányosan: Hajdu Márta, Erzsébet-körút 27. I. emelet 3. Tel.: 420-431.

Bundák legolcsóbban, alakítások jutányosan Kókay Endre szűcsmesternél, Vilmos császár-út 10. Telefon: 386-784.

Készpénzért vennék zongorát, pianót, Erzsébet-körút huszonhat. Fenyőné. Telefon: 222-162.

Leveleznék intelligens, 30-40 évi közötti nővel vagy férfival, espán szorakozásból. Teljes című levelekre válaszok. „Szomorú asszony” jellegre áruok leveleket kiadóba.

Figyelmebe ajánljuk Rákóczi-út ötven Zongoratermet. Rengeteg zongora, pianó vásárolható legeskevényebb részleteire is. Olcsó tanulószorga.

Balatonzamárdiban kiadó, esetleg eladó emeletes, kertes villában 3 szoba, konyha, étlakmra, 2 zárt veranda, balkónos lakás. Az emeleti részen két szoba, balkón, zárt veranda különválasztható. Vízhez közel. Bővebb felvilágosítást ad: Bogárdy Antalné, Budapest, X., Simor-utca 13. I. 75., vagy telefon: 42-66-12.

Leveleznék tisztviselővel, 40-50 évesek, lehet özvegy is. „Megbeszéltem” jellegre kérék levelet.

Línoleum fátékállal, gyöngyből készült virág készítését jutányosan tanítja Hajdu Éva, Erzsébet-krt. 2. III. 19. Telefon: 225-555.

Angorafonalat szállítok azonnal, garantáltan 100 százalékosan, prima, hófehér, szírtalanított műnőszobák dkaámt 2. em. 50 filler. Legalább 20 dkg rendelésnél bérmentve. Grimm Bonva, Ditró.

Tiszta lőször és új agyodrony eladó. „Sürgős” jellegre kérék leveleket a kiadóba.

Háromhónapos kislányomat örökbeadnám érteseládnak. „Gyönyörű” jellegre Szeged, postafiók 170. kérék leveleket.

Önmagát fenntartó akadémista használt, átmeneti, tiltakbátol, ruhát venne. „Tóth trafik” Kazinczi-u. 38.

Mintára viláshírű grafológusnál analízis írásból és fényképről. Állandó cím: Pécs, Szent Vince-utca 50. Válaszholtyeg küldendő.

Szemléseik, hajszálak, szépséghibák garantált véleget eltávolítása Kovács kozmetikában, VI., Teréz-körút 1-c. E hirdetés felmutatójának engedmény.

Párizsban, Drecoll-cégnél évkéig vezető állásban volt szabász, jutányosan vállalja olcsórán női kabátok, kosztümök készítését. Höflinger, Budapest, IV., Kocsakémeti-u. 4.

Nősüline 35 éves róm. kat. önálló kereskedő. Kéri olyan szorgalmas fiatal leány levelet, aki üzletheben segítőfőrsá lenne, üzlete fejlesztéséhez párezerrel hozzásegítene. Leveleket „13221” jellegre kiadóba kérék sürgősen.

Budapestre érkezőknek úri otthon avuít méltányosan nyug. MAK főntőző neje. Erzsébet-körút 2. III. em. 19. EMKE-épület. Telefon: 225-555.

Magános, 50 éves, szolid asszony trafikban kiselg állást vállal, ahol lehetlanulhatna a trafikárak kiszolgálásába. Kisebb üzletheben pénztár kezelését is vállalja. Igényem szerények, Kaucium van. Leveleket „50 éves” jellegre kiadóba kérék.

Német kislányon éves bizonyítványával azonnala állást keres. Fizetési igénye van 80 pengő. Leveleket „Azonnala” jellegre kiadóba kérék.

Húszéves leány levelezne tisztviselőkkel 24-30-ig. Leveleket „Sepsiszentgyörgy” jellegre kiadóba kérék.

Árva, intelligens lény elmenne gyermekek mellé házi-bírságonak, komornának, vagy idősebb házaspárhoz. S. Margit, Új-Hatvan, Vak Bottány-u. 29.

Dolgozónő vagyok, társaság hiányában ezúton keresek kulturált levelező partnert. Leveleket „Egyedül” jellegre kiadóba kérék.

Felajósított ékszeréit ezúttal költségmentesen kiváltni és legmagasabb áron megveszem. Brilláns, aranyat, fémanyagot, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Baross eskérház, Grász, Baross-utca 83. Telefon: 140-969.

Szobafestést, takarítást, parketták, ablakok tisztítását vállalom. Vizi Miklós, Telefon: 130-671.

Két fiatal, szomorú elvált asszony két vidám pályást keres. Szívesen leveleznek komolyzáróddal, jól szituált vidéki magános urakkal. Leveleket „Ketten egyedül” jellegre kiadóba kérék.

Butorozott szobák konyhabasználattal kiadnék nyugdíjas úriasszonyonak. „Pestszentzserébet” jellegre kiadóba kérék leveleket.

Megvásárolnám a Magyar Nők Lapja 1941 január 1-től március 29-ig és 1941 augusztus 1-től decembert 29-ig példányait és az 1940. évi teljes évfolyamot. Ajánlatot Lőse Iréne nőiszabó, Pécs, Anna-u. 23. sz. kérék.

„Nyári esküvő” jellegre válaszolókat, akik jelzés vagy postreutale kérék választ, kérék, közöljék címüket. „Nyári esküvő” jellegre kiadói hivatalba, mert minden levélre szeretnék válaszolni.

Felolós szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

Kéziratokat, kiseléket, fényképeket nem adunk vissza és nem örzünk meg. A lap cikkeinek és képeinek állásért és közlése tilos. **Hirdetési díj mm-soroként 65 fillér.** A hirdetések elhelyezésénél semmitféle külön kifizetést nem fogadunk el. A Magyar Nők Lapját nyomta a Hungária Hírlapnyomda R.-T., Budapest, V. kerület, Vilmos császár-út 34. szám. — 8418-42.

Felelős: vitéz Bánó Lehel igazgató.

OLAJFESTMÉNYEKET

JÓL VEHET

HOFFMANN FERENCNÉL

Budapest, IV. ker., Károly-körút 28. (Központi városháza)

PÉNZT KAPHAT!

Bármilyen régi, törött,

vagy használt lemezeiért, kg-ként kettő pengő fizet a PÁRISI NAGY ÁRUHAZ gramofonostálya, Budapest. Vidékről küldje be postán közönséges papírsomagolásban. Az érte járó összeget postafordultával küldjük.

Egyedül biztos hatású a

„DÉVA” szőrtelenítő krém

Kapható: „DÉVA” Surd, Somogy megye.

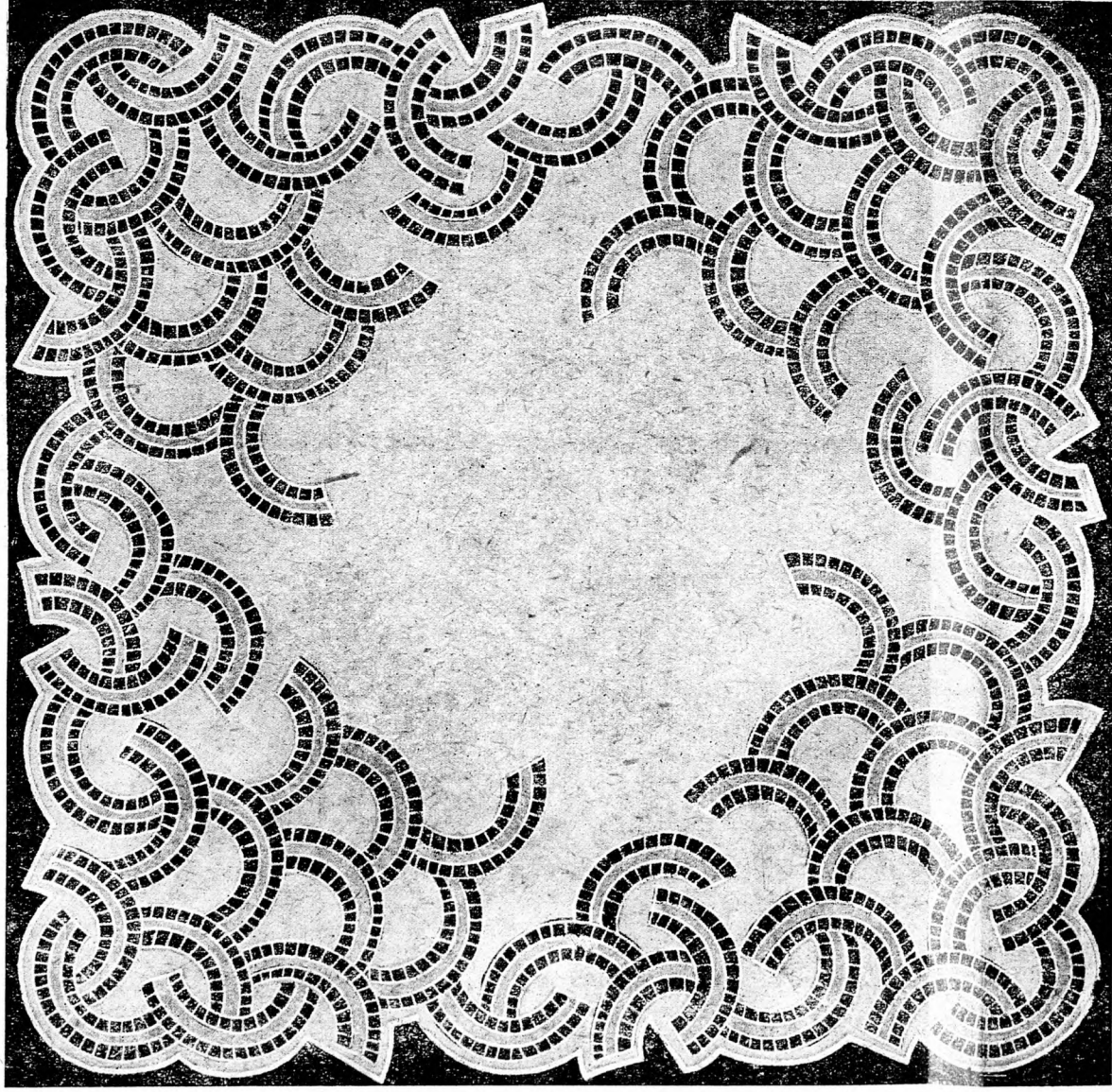
ÁGYTOLL olcsón!

Tarkatoll 70 fillér, jobb 1.60, szürke, vegyes, fosztalt 2.20, jobb 2.80, mégjobb 3.20, finom szürke 3.80, Pehéres, fosztott libatoll 5.-, jobb fehér 6.-, mégjobb 7.-, kimondott jóménőségű 8.-, pelyhest 9.50 P-től szállít 5 kilós papírszák csomagolásban, bérmentve, utánvétellel. Tisztviselőeknek 3% kedvezmény.

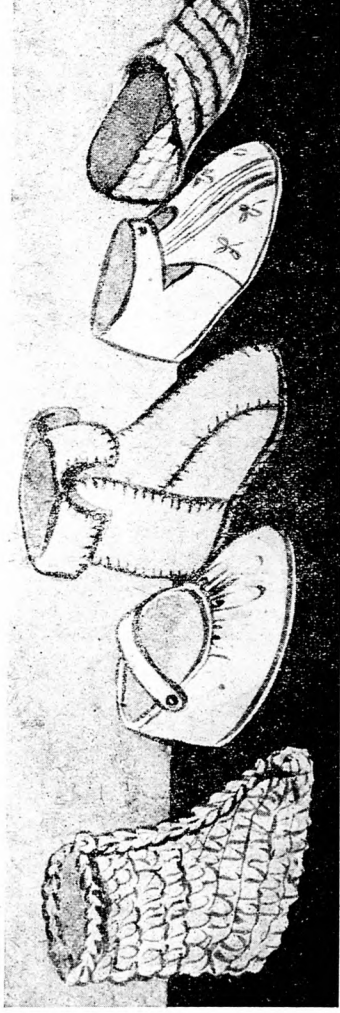
VARGA ANTAL ÁGYTOLL-VÁLLALATA KISKUNFELLEGYHÁZA, Szent János-tér 6. sz.

A Magyar Nők Lapja 1942 októberi kézimunkamelléklete

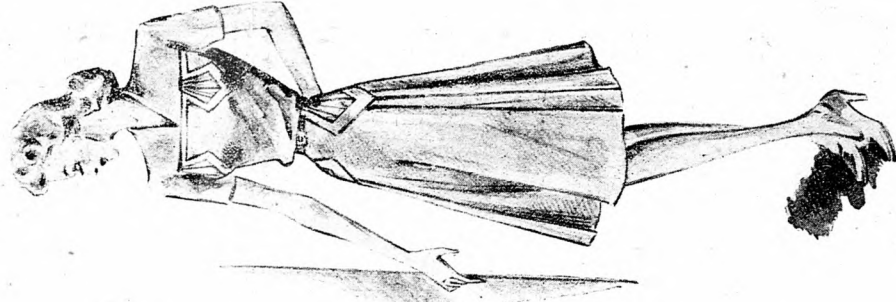
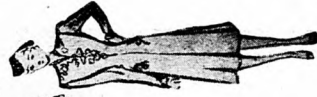
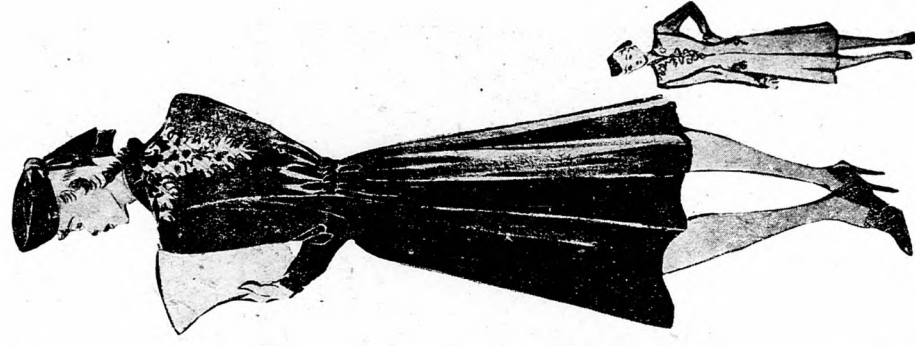
(Állandó havi melléklet)

Riseliő-hímzéssel díszített miliő vagy zsúrasztalka terítő, 80x80 cm fehér vászonra elbnyomtattva, kézi-munkával vagy géphímzéssel készíthető.

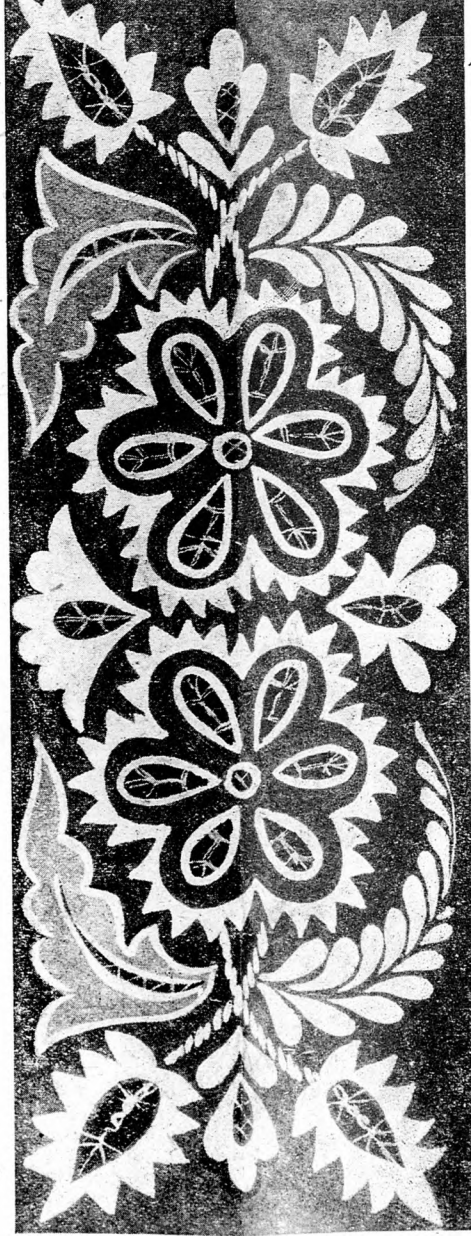

Gyermekcipőcskék vászonból, posztóból, flanellből és horgolva. A minta papírból a láb mérete szerint kivágyva, házilag könnyen elkészíthető.

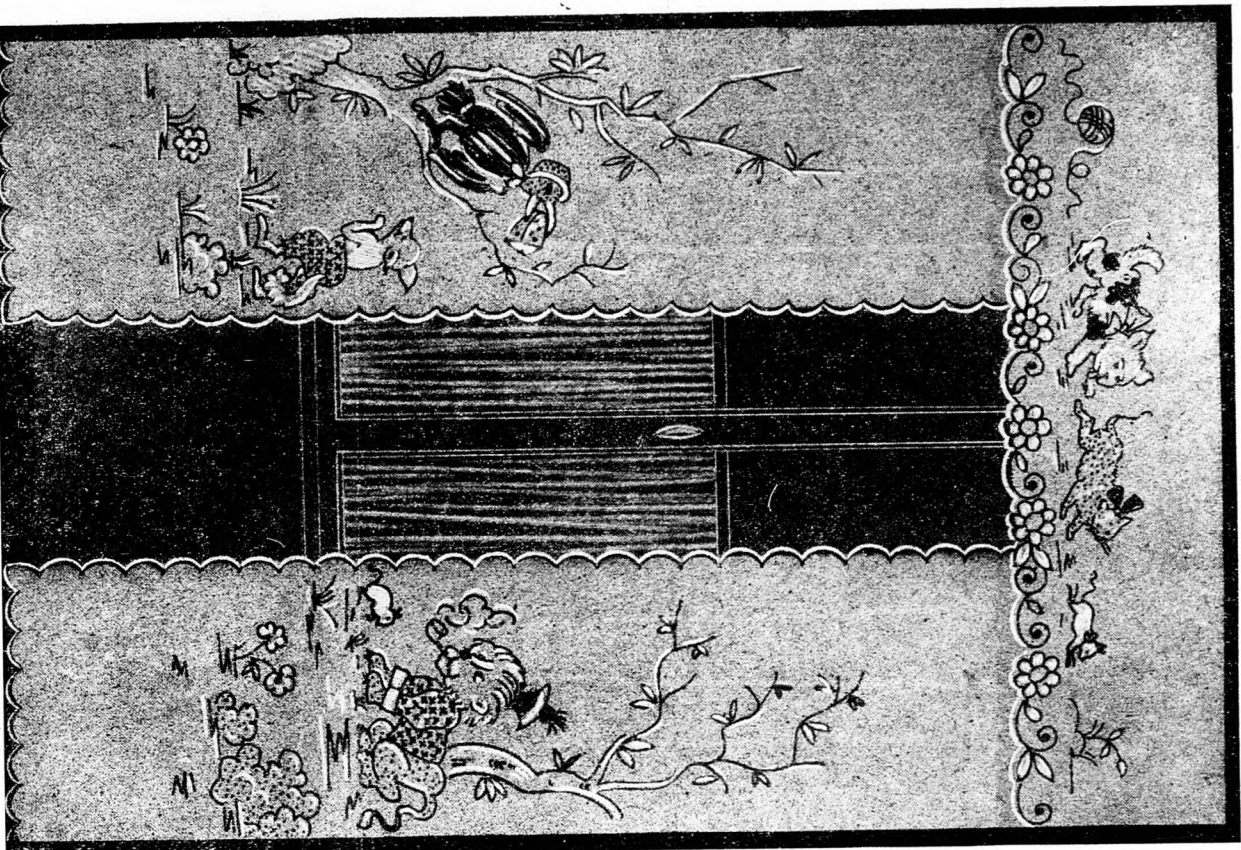
Őszi kabát és őszi ruha szövetből.

Pozsonyvidéki hímzés-minta. Az eredeti nagyságú rajzról átmásolható az anyagra. Nőt fehérnemű elejét díszítjük a hímzéssel vagy egymásmellé folytatólag helyezve, terítő vagy függöny szélére bordúrnék is készíthető.

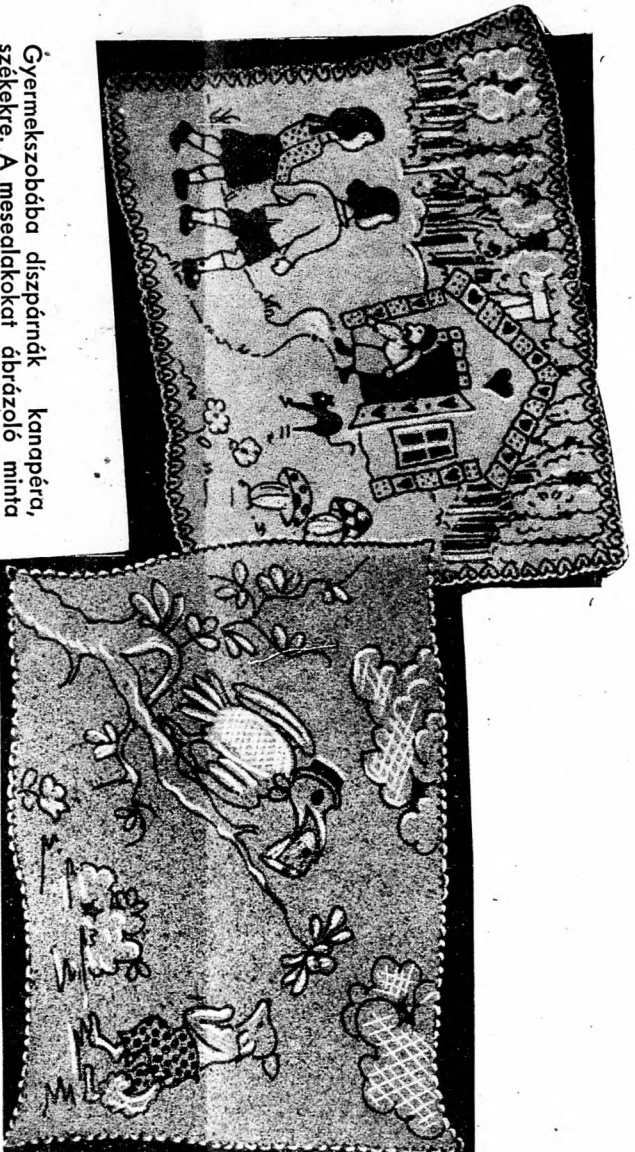

A Magyar Nők Lapja 1942 októberi kézimunkamelléklete

(Állandó havi melléklet)

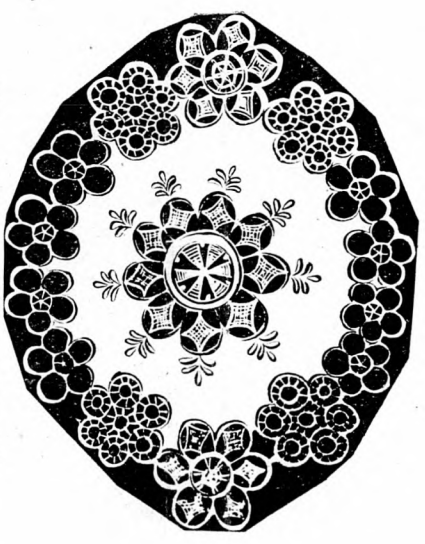
Függöny gyermekszobába. A meséből vett alakok minta szerint, homokszínű vászonra előnyomtató, szálöltéssel, keresztöltéssel és himzéssel varrták. A varráshoz szintartó gyapjúfonalat használunk.

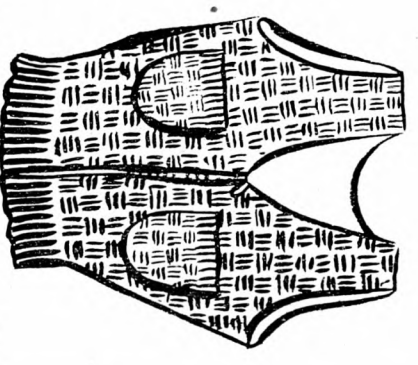
Gyermekszobába díszpárnák kanapéra, székekre. A meselalkokat ábrázoló minta a gyermekeket szórakoztatja. Homokszínű vászonra előnyomtató, gyapjúfonállal, szálöltéssel és himzéssel készítjük.

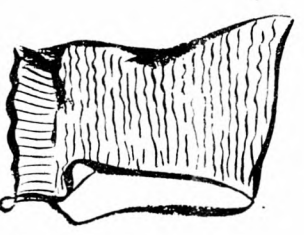
Torockói himzés, 13x16 cm nagyságú, piros vagy kék gyapjúfonállal vagy perlével készíthető. Zsebkendőirtató, kézimunkakadoboz teteje és oldala díszíthető vele.

Holóci-kézimunkával díszített terítő.

Női kötött mellény két zsebbel, selyemmel bélelve.

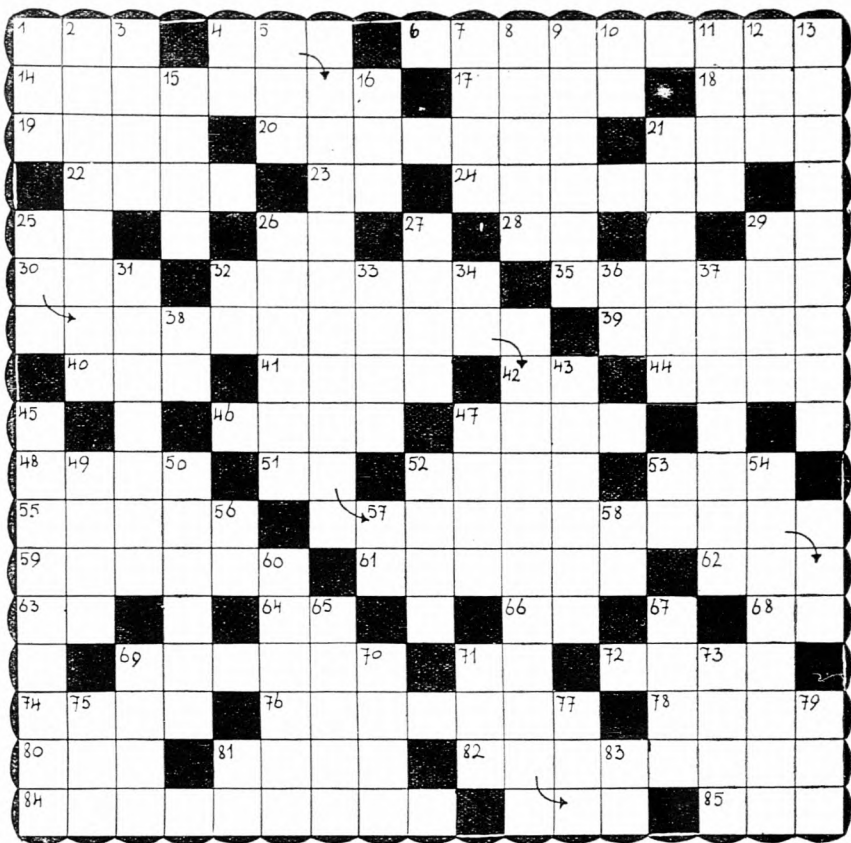

Kötött kapucni kislányoknak

Keresztrejtvény

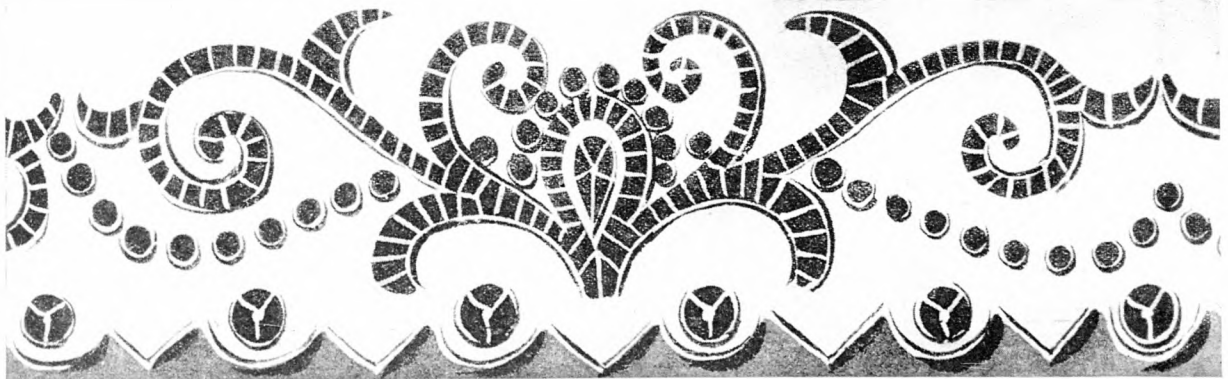
VIZSZINTESEN: 1. Zokog — 4. Néhány évvel ezelőtt igen népszerű táncdal első sora — 6. Délamerikai őslakók — 14. Török úrnő mellé rendelt szolgáló — 17. Istentisztelet — 18. E helyre — 19. Amerikai város, a válóperesek Mekkája — 20. Az illemszabályok összessége — 21. Hím állat, névelővel — 22. Orosz herceg — 23. Dátumrag — 24. Ritka női név — 25. Ceglédi Gábor — 26. Angol férfinevek előtt áll — 28. Kérdőnévmás — 29. Igeköötő — 30. Vissza: folytonossági hiány — 32. Idegen ütem — 35. Magasztal — 39. Francia folyó — 40. Fohász — 41. Félrevezet — 42. Gallium vegyjele — 44. Idegen hármas — 46. Évben — latinul — 47. Francia író (George) — 48. Exkirály — 51. Yolland Arthur — 52. Német belügyminiszter — 53. Ad — esetről esetre (latinul) — 55. Évad — 59. Leány-név — 61. Légiforgalmi társaságunk — 62. Egészséges ital — 63. Dorogi Károly — 64. Kettős betű — 66. Ragocska — 68. Király — olaszul — 69. Nevetés — 71. A pincébe — 72. Drótban kering — 74. Délamerikai valuta — 76. Spanyol város — 78. Kocka — latinul — 80. Skandináv férfinev — 81. Magasztal Jeruzsálem mellett — 82. A testeknek fizikai úton tovább már nem bontható része — 84. Hatalmas ország — 85. Idegen becézett női név.

FÜGGŐLEGESEN: 1. Könyvben van — 2. Kilátásbalehelyezi — 3. A társadalmi emelkedés jele — 4. Ludolf-féle szám — 5. Érdi Sport Egylet — 7. Imavégződés — 8. Ne mondjad tovább — 9. Volt bel-

ga királyné neve — 10. Germánium vegyjele — 11. Híres görög lázadás jelszava — 12. Helyhatározó — 13. Jászsgai községből való — 15. Amerikai író (Anita) — 16. Fájdalom — 21. Gyógypasztilla — 25. Népdal egyik sora — 26. Egyedüllet — 27. Szőlőlé — 29. Fizetése — 31. A félelem vagy izgalom jele — 32. Állóvíz — 33. Idegen hármas — 34. Sárkány Ádám — 36. Olasz névelő — 37. Temetőben látható — 38. Rag — 43. Török főváros — 45. Színházi látványosság — 47.

Télisportot űz — 49. Állati lakások — 50. Egyesülés — id. szóval — 52. Asszony — németül — 53. Falusi megszólítás — 54. Kis patak — 56. Y. K. — 57. Űrömi Mátyás — 58. Balogh Tibor — 60. Akác — latin neve — 65. Iskola — angolul — 67. Keleti rizspálinka — 69. Jelen — németül — 70. Olasz folyó — 71. Haszontalan holmi — 73. Odalent — 75. Békacsemete — 77. Helyhatározó — 79. Egyforma betűk — 81. Somogyi Dénes — 83. Német szem. névmás.

Riseliő szekrénycsik eredeti mintája, átmásolható az anyagra.

MAGYAR NŐK LAPJA

Sebesült honvédekét szállító vonagnál segítkezik a hősi halált halt Kormányzóhelyettes neje

Sebesült katonákat szállító vonat érkezésénél vöröskeresztes üdítőszolgálatos hölgyek